

Matheus.

Capit moralatio noui testamēti. et p̄mo sup matheum.

Recuso veteri testamento et moralizatis figuris quas de diuersis libris extracti: restat nunc ad historiam euangelicam manū mittere. et iuxta morem solitum alias historias et parabolas excerpto illas scilicet quas possum ad mores hominū applicare. Quāvis enī non sū dignus corrugiam calciamēti saluatoris soluere nec facta aut dicta q̄ in euā gelīs scibūt tangere. spero tamen q̄ ip̄e q̄ se ab emorroissa tangi permisit non indignabitur si me peccatorē et indignū simpliā corde m̄t publicāos ad se appinquantē viderit ut saltē vestimentō eis simbriā tangat; vt cū ipsam tetigero saluus fiam. Euā gelī igit̄ mathei p̄mo deo opulāte pauritā: deīde ista q̄ i alijs euāgelīs que a matheo posita non fuerūt suis capitulis supadām

Qum natus esset Ihesus in bethleem iudea stella cōtinue apparuit que magos ab oriente in iudeā ad puerum adorandum adduxit. Ista enim stella regem iudeorū natum ostendit et eos vsq; ad domiciliū antecessit: que sup locū vbi erat puer dui imobil stetit. quaz

videntes gauisi sunt: et huius signo docti domū intrauerūt et perūm cū maria matre eius inuenierūt: et aptis thesauris suis aurum thus et mirram obtulerunt. **I**sti magi qui erāt gentiles valde remoti a iherusalē significāt peccatores qui longe a iherusalē id est a visione dei viuentes esse noscunt. stella ista bonū plati vel superiorē signat qui exemplis et doctrinis suis alios illustrat. **I**sta ergo stella idē predicator debet in oriente id est in statu virtutū lucere. magos idē peccatores et simplices ad ihesū p̄ fidem et penitentiā adducere: iter salutis predicando eis ostendē. et eos p̄ bona opera et exēpla ad ihesū credendo precedē. ad quē cum p̄ deuotionē et vite p̄fectiō; attigerit sup̄ locū p̄ perseverāciam debet stare. **N**ec inde per iconstanciā se mouere. dicens cū belia iij. regū xvij. Viuit domi in cuius cōspectu sto. Stare enim debet cū domino vt in se sit bonū firmus et stabilis. Antecedē vero debet alios vt sit illis virtus liter exēplaris. **J**osue iij. Sacerdotes p̄gebant ante populum. Que si fecerit videntes eū gaudio magno poterūt gaudere. q̄a reuera gaudium magnum est se cularibus et subditis stellaz statem. i. bonū plati vel superiorē videre. **S**ic enim ipsi magi id est simplices et peccatores tali stella illuminati doctrinaliter audiuti

Matthei.

in bethleem que est domus pa-
nis idest in ecclesiam p' pemite-
tiam remient. et domū consciencie
per contritionē intrantes il-
lum qui est panis vite scz pue-
rum ibesum cum maria matre
eius per gratiam iuement et au-
rum dilectis caritatue atqz mir-
ram mortificatiois carnis a th?
deuocioms et oracioms sibi of-
ferant. et sic ductu stelle boni fiēt
Aspectus enim bone stelle an-
tecedentis. idest bone persone viā
virtutū exēplariter ascendentis so-
let intuentes recreare et eos ad
saluatorē ibesum spirituali-
ter introducere et saluaē. **I**deo
bene dicit' gene. xv. **S**uspice ce-
lū et numerā stellas. **V**el dic qz
puer ibesus significat puritatē
inoētie quā maria. i. amara ge-
nerat pñia. **I**git' qui istū puerū
i. cōscie puritatē iuuenire des-
derat nōcē ē qz adstellā. i. ad deū
et ad sanctos p' deuocōez vel bo-
norū imitacionem aspiciat. et
qz post eā seq̄tur v̄tualiter **S**ic
enim cum maria. i. cum pemite-
tia puerū ibesum qui interptat-
tur saluator et putatatem inno-
cēcie et salutem anime reperiēt.
et tria spūalia munera que pñni-
fi offeret et concedet. **I**bēsus em̄
sine maria non iuuenit. quia
salus sine pemitetia non habet.
Ps. Inuenit eū in terra deserta
in loco horroris. **A**udien' he-
rodes xp̄m in bethleem natum
esse ipsū statim perdere propo-

nit. et ideo ipsum se velle adorāc
dissimulans magos illuc caute-
misit. et ad ipsum redire prece-
pit. **T**e inquit interrogate dilig-
enter de puerō. et cū iueneri-
tis renunciate michi ut remiens
adorem eum. **I**psos tamē ange-
lus admonuit. ne ad eum dem ē
deāt. et ad regionem suam p' a-
liam viam vadant. **Q**uapropter
herodes pueros occidit a in-
ter ipsos xp̄m occidere credidit
Dic vere dyabolus nos fra-
duleter incitat ut peccando ad
eum remiamus et ut puerū ibe-
sum auferat et ipsum eiusqz de-
uocationem in nostris cor dibus i-
terimat et occidat. illud debem?
summopere precauere et ad in-
vitacionem illius nullatenus as-
sentire sed potius per aliam vi-
am quam ipse nobis suggestit.
scilicet per viam virtutum non
viciorum ad regionem nostram
scilicet ad paradisi venire. **Q**ui
enim ad regionem paradisi cu-
pit ire. nūqz dī ad herodē diabo-
lum reuemire. nec eius malis o-
peribus obedire. nec per viam
quam ipse suggestit procedere vel
transire. dicens illud. **Q**uarto li-
bro regum septimo. capitulo.
Non haec est via. nec ista est ci-
uitas. et cetera. **Q**uinimmo aliā
viā scilicet viam iusticie miser-
icordie et pemtentie debet que-
rere. et eam sequi et tenere. **J**ux-
ta illud. quod dicit **P**sayas in
triçimo capitulo suo. **H**ec via:

Matheus.

ambulate in ea: nō declinetis ex ea neq; ad dextrā neq; ad sinistrā
Vel dic q; generalitē illi qui p
vñā viā ad bethleem domū scil
pamis. i. ad eccliam remūt vel ad
christū: p aliā viā reūtunt. q;
qā builitate īgredit̄ cū hōre re
ūt̄ et ecōtra q; cū supbia simoia
a violetia īgredit̄: i regionē suā
sc̄ in ifernū vel i morte cū igno
mia et penuria ēūt̄. 3° regū xij
Nō reūteris p viā q; vesti. Utile
ēigit̄ vt ad xp̄m. i. ad ecclāz et
ad mūdi status cū builitate. pe
nitētia et iusticia reīamus vt ad
regionē nostrā cū gloria redeas.
quia qui nūc diuicias et mundi
gloriā amplectunt̄: paupes et
viles finaliter reūtunt. **V**el al
lega exemplariter quomodo he
rodes idest mali sub specie boni
bonoris adoracionis exhibendi
solent viam et modum occidēdi
puerum idest innocentēs quere
re quorum maliciā qui perpē
dit debet exemplo magorū illu
dere et sue nequicie ministerium
non prebere sed dissimulando et
recedendo alibi facere declinare.
Istud potissime debent familia
res malorum principum facere
quia quando magistri eorum vo
lentes puerum idest simplices i
fetiōres depredando occidere si
comittant̄ eis quod inquirat con
tra eos vt occasione accepta sub
specie adoracionis idest sub colo
re iusticie ipsos ledant̄ diēs eis
Ite et interrogate diligenter de pu

ero. i. rustico vt ego remēs ado
rē eū idest occidā vel spoliē. **I**psi
pro certo debent pocius p aliam
viam proœdere et seruicium ei?
dimittere q; suis iiquitatib; opē
dare. **N**ūi xvi Recedite de taber
naulis hominū impiorum. ne i
uoluamini cum eis. **V**el allega
quando iniqui non possunt ali
quem particulariter tangere v̄l
ledere solent non cōtra eos. sed i
sibi similes seuire vt possint in ip
sum inter alios iisurgere sicut pa
tet de presidentib; qui statuta
geneālia faciuntvt sub illis eccl
asticos quo^s palam non audēt
persequi comprehendant. **A**n
gelus sciens q; herodes esset q; si
turus puerum ihesum ad paciē
dum eum monuit Joseph vt pu
erum et matrem accipiens fuge
ret in egyptum vt sic puerum ille
sum de herodis manibus austō
diret. **S**ic vere cum herodes dy
bolus qui interpretatur gloriās
in pellib; id ē caro que in pulch
itudine pellis gloriatur nobis cō
tinuo mititur subtrahere vitam g
cie et in nobis occidere puerū no
strum ihesum idest xp̄m qui no
biscum per graciam habitat. vel
puerum nostrum idest conscienc
iae et innocentie puritatem. statī
debemus ad moīconem angeli
idest boni et angelici predicato
ris vel prelati in egyptum que de
nebre vel agustia interpretatur.
idest in tenebra humilitatis et cō
tritio misericordia refugere. cū ipso puerō

Matth.

matrem eius. id est penitentiam
contrahere et sic eum ne nobiscum
pereat conserua. **E**xodi secundo
Acceper puer et nutri eum. **S**ic
enim puer ille in egypto id est in
tenebris et angustijs contricio-
mis et humilitatis teneat et ma-
ria mater eius. id est penitentia
amara scilicet castitas et continentia
a eidem adiungatur. tunc a no-
bis tutissime preseruatur nec per
herodem diabolum seu carnem
nobis surripitur aut necatur. **V**
fa. xi. **E**rit altae domini in egypto
Vel dic quod Christi gratia
non potest diu seruari nisi in eis. i.
maria per deuocione; studeat apostole
ari. **V**el dic quod puer Ihesus qui
in iudea psequitur et tamen in e-
gypto seruatur potest interpre-
tari quod Christus ab illis in terra Is-
rael id est in religione per diuer-
sa via psequitur et tamen ab il-
lis qui sunt in egypto. i. in mundo
per deuocationem colitur. quia pro-
cerio sunt plures hodie quos Christus
habet pseautores in ecclesia quam in mu-
ndo ceteris parib[us] et ideo iam vi-
detur ab illa terra Israel id est ab
ecclesia et ab ecclesiasticis recede-
re et in egypto id est inter laycos
tales habitare. **J**ohannis octauo.
Ihesus abscondit se et exiuit
de templo. **C**um Ioseph in egypto
stetisset. dictum est sibi per angelum
quod puerum et matrem eius caperet et in terram Israel re-
uerteretur. quod utique statim fe-
cit et in nazareth habitavit.

Sic vere Ioseph id est homo qui
in egypto scilicet in tenebris et angus-
tijs peccator debet puerum Christi
sum et matrem eius id est puri-
tatem et penitentiam assumere
et in terram Israel id est in Sta-
tum gratie preparare. in nazareth
qui interpretatur flos sanctita-
tis consecratio et vincio vel vir-
gultum id est in sanctitate et con-
secratione permanere. et ibi istud
puerum et matrem eius cum di-
ligentia custodire et in flore mun-
dicie et sanctitate iusticie in vir-
gulto religionis in consecratio-
ne deuocionis. in vunctione compas-
sionis debet iste puer seruari. **A**
nazareth enim potest aliquid
esse boni sicut dicitur Job. pro. Vii.
capitulo dicitur. **M**issus
est angelus gabriel a deo in cui-
tatem nazareth ad virginem regem.

Iohannes ante quod lega-
tur baptisasse vel predicas-
se introducitur tamquam
vox clamantis in deserto habens
vestimentum de pilis camelorum
et zonam pellicam circa lumbos
suos et quod cibus eius erant locus-
te et mel filuestre. Quibus pre-
missis fit mentio quomodo ipse
baptizavit et quomodo remien-
tes ad se dire reprehendebat. et
quomodo de timore mortis cui
dicij mentionem faciebat. **G**e-
mina inquit viperarum iam se-
curis ad radicem arboris posita
est. sicut dicitur **L**uke tercio capi-
tulo inuitabat ad pueram dicens

Facite ergo dignos fructus peccati. **I**sta punit applicari quod predicator puer debet facere quod docere. quia reuera auctoritate iob. i. aliquis homo presumat esse predicator debet in desertu per me secundum et ibi per contritionem clamare et plangere: pilos canelorum. i. exempla sanctorum inservire: zonam pelliculam que fit de corone. i. mortis memoria accipere et renes. i. omnes carnales voluptates restringere. et attingere locustas que saltant ad anteriora. i. mundi temptationem et affectum interiorum et eternorum coedere et mel filum estre id est deuocoris dulcedinem gustare. **E**t tunc per certum si omnia ista fecerit poterit predicare baptizare et absolvere et de morte et iudicio peccatoribus minas dare. **A**nte enim debet brevitas quod doctrinam et prius debet viam veritatis et salutis exponere ostendere quod ipsa presumat vobaliter predicare. **Q**uiam sum gregorius. cuius vita despiciatur restat ut eius predicatione ostendatur. **I**n cetera quod predictat iob ipse videtur reprehendere quosdam qui de semine abrahe se esse gloriabantur. et in hoc nobiliores se esse opinabantur sicut patrus iob viij ubi ipsi dicebantur. **S**emine abrahe sumus et non seruimus vobis. **V**nde ipsis redarguit dices. Ne velitis dicere inter vos patrem habemus abraham potest est enim deus de lapidibus istis filios abrahe suscitare. **S**ic reuera quidam sunt qui ultra modum in genere suo gloriantur. et quam

totum generem sunt nobiliores tanto frequentant se meliores et tanto credunt se ad dignitates et officia habenda digniores. et huius per certo stulti sunt quia sicut videmus dominus de lapidibus. i. de rusticis parentibus et de malis quoniam filios abrahe. i. sufficientes et dignas personas suscitare et eos ad beatitudinem dignitatem et permodum aliquociens exaltat. **P**ropositus suscitatas a terra in opere: et de stercore et cetero sicut ad latram videmus in ecclesia ubi dominus quoniam illum ad aliorum propuebit qui de viliori et builiori sapientia descendit. sicut videmus inter rusticos. inquit quodque continenter sunt meliores clericorum quod inquit alios. quia breviter spiritus ubi vult spirat: et quemque vult moribus et scientiis dotat dignitatibus et diuiniis ditat et sic lapides in filios abrahe mutantur. **S**icut ad latram in aplis apparuit quos dominus non ex nobilibus et sapientibus sed magis ex rusticis et simplicibus elegit. per me coram. per me. **V**ide fratres vocacionem vestram quod non multi sapientes sumus carnem non multi potentes non multum nobiles sed que stulta mundi sunt elegit deus et que infirma sunt. **V**el ista allegatio de diuisis hominum genibus quod de rusticitate ad nobilitatem et de statu buili ad magnam seculi dignitatem transiit sicut patrus de multis nobilibus regibus quorum ortus ab humili plebe processit. **E**cclastes. iij. **D**e carcere egreditur interdum aliquis ad regnum: et aliis natus in regno inopia consumitur ac perit

Vel dic q̄ ista fuerunt dicta
cōtra iudeos qui in semine abra
begloriabantur et gētiles abho
minabantur. et tamen ip̄i lapi
des insensibiles sc̄iz gentiles filij
abrahe facti sūt. inquātum ad fi
dem xp̄ianam sunt conuersi ip̄i
vero qui prius filij abrahe fue
rūt sc̄iz iudei p̄ obstinationem
lapides sunt conuersi. Cor enim
eorum induratum ē quasi lapis
Job xi. quia nō omnes qui sunt
ex abraham sunt filij abrahā et
non omes qui sunt ex israhel sūt
filij israel. **A**d romanos nono
Iohanne populū baptisan
te in iordanē cum cr̄stus ad eū
baptizandus remisset ipsum io
hannes tangere timuit dicens.
Ego a te debeo baptizari. et tu re
mis ad me. Super ipsum enim
columbam descendētē vidit
et vocē patris ipsum vocantē
filium audiuit. Ihesus q̄uis es
set sanctior iohanne non tamen
ab ipso baptisari recusauit. sed
potius humiliter sibi dixit. Si
ne inquit. sic enim implere nos
debet omnem iusticiam. **I**llud
allegati potest quando iohan
nes id est prelatus qui vacat ad
altis baptisandos et mundifica
dos videt aliquem ibesum remi
entem ad se id est quando videt
se habere aliquem subditū meli
orem se et sanctiorem. de quo ē
certus q̄ ip̄e est dei filius p̄ imi
tationem et q̄ columba id est spi
ritus sanctus visitat ipsū p̄ gratie

infusionem ipsum procul dubio
debet reuerenter tractare. et se ē
putare indignum ipsum tange
re vel corriger. baptisare seu sa
cramenta ecclesie sibi ministraē.
ip̄e tamē ihesus id est subditus
quantumq; sit dignus et san
ctus in genere et potentia clar?
Jobannis primo capitulo. pre
lato quantumq; modico se de
bet humiliter subiçere et ab il
lo illa que pertinent ad ablucio
nem viciorum sine arrogante
verecundia acceptare. vt sic pos
sit alij imperfectoribus exem
plum virtutis et humilitatis da
re. Vnde ecclastici quarto capit
tulo dicitur Q̄nto altior es. hu
milia te in omnib;. Et saluator
in euangelio **O**mnis qui se ex
altauerit humiliabitur. et qui se
humiliauerit exaltabitur. Et ia
cob in canonica sua. Deus sup
bis resistit: huilib; et cetera. **Q**d
tamen est contra multos prela
tos qui non reuerentur nec sup
portant scientificos. et nobiles
subditos. sed potius ipsos ha
bent erosos. et contra superbos
scientificos nobiles modernos
subditos qui dedignantur pre
latis ignobilibus et sufficienti
bus obedire et ipsis non solēt sub
esse sed litigiosē et brigosē vni
do intuntur eos de supra se exau
tere et auferre. Dicunt enim il
lad exodi secūdo capitulo. Quis
te constituit iudicem et princi
pem sup nos?

Omnibus a spiritu sancto ductis fuisset in desertum. et xl diebus ieiunasse statim affuit dyabolus qui ipsu de tribus temptauit et primo sibi peccatum gule obiecit dicens. **Dic** ut lapides isti panes fiatis. sed omnes peccatum avaricie dicens. **Hec** omnia dabo tibi ac tuum peccatum superbie vel in amissio glorie dices. **Mitte** te dorsum. quia non offendes eo quod angeli in manibz portabunt te. **Que** Christus refutauit et temptatione triplicem superavit. **Sic** dico quod aliquis homo a spiritu sancto ducatur in desertum id est in eligomis statim aut primi ibi ieiunijs et abstinentie se dedicat statim adest dyabolus qui ipsu violentem inducit et tria principalia via videt avariciam gulam et ianam gloriam ei de ostendit. **Suggerit** enim talibus quod panes. i. cibos accipiat et lapides. i. duriciam et difficultatem abstinentie in panis et ciborum voluptate conuertat dices illud in Regum regis. **Comede** et bibe: grandis enim tibi restat via. **Ac si diceres** Complexis tua est debilis et tenuis vite eis longum. et sic factum est abstinentie. **Sicut** et bonum est comedere et forte esse. **Suggerit** etiam avariciam. **Ostendit** enim homini in cogitatione regna mundi et gloriam eorum. diuicias et prosperitatem dices ei. **Si** cadens adoraueris me. i. si suggestiomi mee consensis et mundi gloriam cupieris a tuo proposito resiliens vel ad scdm redibis. **Hec** omnia tibi dabo. di-

uite te facias et temporaliter promouebus dices illud ysaie xv. **Dabo** tibi thesauros absconditos. secretorum archana. **H**ec quidem porto quoniam videt quod nulla gula vel auaricia ipsu potest vincere statuit eum supra pinaculum templi. eleuat eum in mente sua facitque semper et ipsu sanctum et magnum estimat et de virtutibus suis presumat. sibi dices. **S**i filius dei es ac **E**t sibi suggerit quod ingredietur difficultia et ultra vias suas perculis et temptationibus se exponat et quod in manutenetia dei et angelorum confidat. **A**c si sic diceras. **S**anctus es filius dei es. non enim succumbes in temptatione quod angelus dominus te sustinebat. et deus te cadere non permittet. **S**ic igitur fit quod ad presumendum de se et ad inamitter glorandum unitat ipsum ut sic eum in peccatum denicit et prostrernat. **Videtur** enim sibi dicere illud proxime ad Corinthus. p. **Fidelis** deus qui non patiet nos temptari supra id quod potestis: sed faciet cum temptatione prouentur. **E**t breuiter illi qui sunt in deserto et religione diversimode temptantur et quando in uno peccato vincunt nequeunt in altero temptantur. **I**deo bene dicunt ecclesiastici secundo. **F**ili accedens ad seruitutem dei sta in iustitia et timore et prepara amorem tuam ad temptationem. **Q**uia isti temptantur de luxuria contra votum castitatis: de gula contra votum sobrietatis: contra votum paupertatis de auaricia: contra humilitatis

Mattx.

votum et obediētie de presump
cionē a superbia **Prouer.** xxx.
Per tā mouef ēra. Sed reuera
iste debet sagaciter respondere
contra gulam et q̄ nō i solo pa
ne viuit homo. sed pocius in oī
verbo quod p̄redit de ore dei r̄c
et q̄ religiosus plus debet ape
tere cibum spiritualem q̄m cor
poralem. **C**ontra adorationem et
consensum avaricie quem sugge
rit debet respondere q̄ dominus
est adorandus non dyabolus et
q̄ sibi est seruendum non mā
mone. **C**ontra consensum in amī
glorie et presumpcioīs debet re
spondere q̄ deus non est temp
tandus sed timendus. et q̄ non
est de proprijs viribus confide
dum. sed pocius huiliter in cēde
dum. **D**ic enim istam triplicē
temptationē poterit euadere.
et tria hostis iacula non timere
et tunc de ipso verificatur quod
de cristo subiungitur q̄ dyabolus
ipsum ēliquit nec amplius tēp
tare presumet. **A**ngeli vero sibi
adherent. qui sibi spiritualiter
ministrabunt quia quando quis
temptacionē dyaboli superat
ab ipso in pace dimittitur et ab
angelis custoditur. **P**salmista.
Angelis suis mādauit de te: vt
custodian te in oībus vñ̄ tuis
Vel dic q̄ cr̄stus non mueni
tur temptationis q̄m diu fuit cum
apostolis. sed solum dum erat
solitarius in deserto. **I**n quo no
tarū potest q̄ qui in societate et

communitatē viuunt minores
temptaciones sentiunt. q̄mi qui
solitarij esse volunt vel in singu
laritate vite et morum cōsistūt
Vnde ecclesiastes decimo capit
tulo. **V**e soli et cetera Quia sicut
dic̄t seneca **O**mnia mala docuit
solitudo **Q**uod potissime est ve
rum de solitudine spirituali. quā
do homo caret caritatiua societa
te et manet in solitudine peccati
segregatur a dei et sanctorum v
tutum et bonorum operum cō
mūitate. **V**el dic q̄ dyabolus
temptauerat primum adam de
tribus. de gula scilicet de esu po
ni. de avaricia supple sciētie. **S**ci
entes inquit bonum et malum
de mām gloria. nequaqm̄ inq̄t
mortem sed eritis sicut dij. **I**n
qua quidem triplicē temptationē
cum ipse adam fuit victus. con
gruū fuit q̄ secundus adam eis
dein temptaretur in quibus ip
se dyabolus ipsum nō vinc̄ret
sed potius vinc̄retur. vt sic sciz
triplex casus primi hominis. p
triplicē resistenciam secūdi ho
minis sanaret. **V**el dic q̄ tūc
dyabolus hominem fortius im
petit quando ipsum ab ipso fu
gere et ad desertū penitentie trā
fire cermit. temptationes tūc for
tiores insurgunt quando homi
nes ipsas amplius euadere spe
rant et querunt. **L**aban enim tūc
iacob persecutus est. quando ip
sum ab ipso fugere perpendit.
vt genehis tricēsmo capit. bēt.

Pharaon tunc populum israel actius persequitur quando eum audit de suo domino sacrificatum in desertum ecedere Exo. v. Quinq; reges tunc gabaonitas impugnant quando audiunt ipsos cum filiis israel confederatos fuisse Josue. x. So domite tūc ad hostiū loth pulsant quando angelos hospicio receperat Gen. xix. Meretrices tunc ad salomonez reuerunt quando sapientiam a domino cepat. ij. Regū ij. Demonicus filius tunc a demone grauius alluditur quando sananus coram domino appropinqt. vt dicitur Marc. xij. Sic rex pharaon dyabolus laban mundus quinq; reges quinq; sensus a domite et meretrices idest male cogitationes solent hominem grauius inuidere quando intendit se a vicis separare desertum penitentie intrare. angelum id est cristum secum habere: et filiis israel id est sanctis se confederare. Un dyabolus videtur dicere illud iij. Regū iij. Moab recessit a me rem meam contra eum in preliuꝝ ac. Subiungitur hic q̄ petruꝝ et andream qui in nauicula erat et retia sua pro piscando in mare mittebant ad se ihesuꝝ continuo weauit et pescatores hominū fecerit. Venire inquit post me faciam vos fieri pescatores hominū et statim relicitis rebus securi sunt euꝝ Procedens vero vidit alios duos fratres scilicet iacobum et io-

bannem qui una cum patre etia reficiebant qui vocati statim secuti sunt eum et relicitis rebus et patre post eum abierunt. Sic rex qui in nauicula mundi fluctu osi statas retia cupiditatis et mundi facultates possident quando q̄ a christo spiritualiter per inspiracionem et vocaliter per scripturā et predicationē: realiter per bonorum exempla et correctionem et tribulacionem vocantur et ad statum salutis et religionis spiritualiter uitatur. Qui pro certo q̄ se vocatos ut premissi est sentiunt naueri idest fluctus mundani stat et retia cupiditatis vel malarum coplacenciarū et diuiciarū patre etiam idest omnem affectōne carnalium amiciariū debent dimittere. christi per imitationē sequi et per bona opera se prepare. Infra viij. Magister sequar te quoque ieris et cetera.

Tidens ihesus turbas aſſendit in montem et cui sedisset docebat discipulos. In quo notatur q̄ ille qui vult alium docere debet turbas mundi negotiorū vel malarū cogitationum fugere montem contemplacionis et vite perfectioris ascendere et ibi in tranquillitate aſſedere et quiescere et sic predicando alios poterit docere Psalme. xl. Sup monte ex celo ascende tu q̄ euangelizas. Hic principit dominus si quis cum aduersario per viam vadit ante oīa pacem cum eo facere studeat ne

Mathe*o*

forte ip̄i iudic̄ tradat. q̄ m̄istro
eū d̄mittat. qui eū in carcerē sta-
tim mittat. **S**ic vere cum nos
in via huius vite habeamus v-
num fortem aduersarium vide-
līcet proprie conscientie remor-
sum qui non cessat nos impug-
nare arguere et mordere. nō ē
dū sumus in istavia presenti ip-
sū pacificemus et q̄ omnis pec-
catū offendiculum amouentes.
tranquillitatē illius seruemus.
Ps Rogate que ad pacem sūt
iberusalem et abundancia dili-
gentibus te. Fiat Pax in virtu-
te tua. 2c. **A**lioquin si tempus
h̄? vite transeat ille aduersarius
nē iudici p̄po i morte & i iudicio
noſ accusabit & tradet q̄ diabolo
m̄istro nos cōmitt̄. ip̄e vero in
infernali clauſtro nos recludet.
Dominus precepit si oculus
alicuius dexter vel manus dext-
ra scandalizat eū statī d̄; oculū
eruere et manū abscindere. **M**e-
lius em̄ ē vt ait. q̄ vnu mēbrū
pereat q̄ totū corpus eius in i-
fernū descendat. sicut d̄. **M**ar-
ci. ix. **O**culus manus pes scā-
dalizantes ej̄i iubentur. quia
melius est oculum claudū et mā-
cū. i. cū oculo uno pede vel ma-
nū sigredi in regnum celorum q̄ du-
os oculos manus et pedes ha-
bente in gehennam ignis mitti
Idem hēetur infra xvij. Tamē
spūaliter loquendo in scriptura
p̄ oculos intelligit' discrecō vel
subtilis cognitio. p̄ pedes affō

p̄ manus opacō Cōstat q̄ qñz bō
bz vtrūq; duplicatū a in vtro q;
genē dextrū possidet et sinistrū.
homo ei qñz bz duos oculos di-
scrēcōis vel cognitōis sc̄ dextrū
qui videt spiritualia et de fide et
scriptura cogitat. et sinistrū q̄ se
occupat c̄ca t̄palia. **H**z eciā du-
os pedes sc̄ duo genera affōm
quēdā sc̄ dextrū h̄ est affō et a-
mor quē habēt ad bonos. **M**a-
nū s̄fr̄ habem̄ duas. sc̄ dextrā
i. bona p̄fectiona et spūalia et fi-
nistriā. i. p̄fectiona et terrestria &
actia. **V**eritā sic ē q̄ in istis oībō
illa q̄ meliora ēē videt' qñz scāda-
lizat nos oculus ei dext̄. i. subti-
litas sensus et cognitō quā ha-
bemus erga fidē et scripturā scā-
dalizat nos quando in fide dubi-
tamus. et quādo p̄ nimias subti-
litates nos in magis arduis q̄
decet immiscemus. Tunc enim
possimus dicere illud treozū-
tercio. **O**culus meus dep̄datus
est animam meam. **P**es noster
dexter nos scandalizat quando
affectio quam habemus ad bo-
nos & maxime ad carnales ami-
cos occasionem peccandi ammi-
nistrat. **M**anus vero dextra dici-
tur nos scandalizare quando co-
tingit de nostris arduis et per-
fectis operib⁹ nos superbire.
et per manem gloriam cor nos-
trum leuare. **I**sta igitur est veri-
tas q̄ si talia nostra bona opera
nobis scandala pariant iam an-
tedicta q̄ ipsa debemus abhēcē.

a pocius a talibus cessare q̄ pro eisdem piculo subiacere. **T**uncius est enim cum sinistro oculo manu pede id est cum imperfectio discréptione opacōne et affectione se saluare q̄ magis ardua aggredi et ibi scandalum et periculum tēpere: melius est vitam actiuaz teneare et solam simplicem scienciam scire q̄ circa magis ardua deficeret et perire. **Vnde eccl. iij.** Altiorā te ne quiesceris. **T**alis ergo oculus dexter id est talis scrupulosa subtilitas et talis manus id est talis bona operacio de qua nascit glorie vanitas debent amputari et erui et simplicitas frequētati. **V**el dic q̄ pes significat corporis vagacionem: manus malam operationem: oculus malam itēcionem: que reuera quia scandali zant et offendiculum eterne mortis propinrant et ideo sunt abicienda a nobis et cum diligencia amputanda. **D**e ea. vi. et viij. nichil pono. quia q̄uis ibi fit mentio de pluribus materijs moralibus exposicio tamen et moralitas de se patet. **I**n vi. enim ibi fit mentio de ypocritis prolixē orantibꝫ et ieunantibꝫ. de thezauto. de oculo simplici de duobus dominis et de sollicitudine abicienda. **I**n viij. vero de duplii arboē. duplia via duplii domo. sed quia non est presentis operis omnia vba saluatoris exponere cum non possem sed solum circa aliqualem figurarum et pabolarum corticē ī

sudare: ideo transeo supradicta. **V**m dominus descendēt de monte quēdāz leprosum sanasset praecepit si bi ne cuiqm diceret se sanatus. voluit tamen q̄ sacerdotibus se ostenderet et munus in lege ordinatum offerret. **S**ic reuera quādo aliquis leprosus id est peccator a domino per contritionem sanatur et ad deum occulte conuertitur et a lepra viciorum purgatur. summe prohibetur sibi ne graciam si bi factam publice per iactanciam dicat sed pocius sacerdotibus id est virtutis prudentibus qui ipsum ad melius promouere nouerūt per confessionem vel consilij peticiōnem ostendat et dicat. munusq; satisfactionis offerat et impēdat. Breuiter illud est verū q̄ sacerdotibus et non alijs id est prudentibus et virtutis bonis nō fatuis se ostendat et secreta sua et occulta reuelet. **P**rou. xxv. Causam tuam tracta cum amico tuo et secretum extraneo non tueles. **V**el dic q̄ qui sciunt virtutes et mirabilia nō debent laudes hominum querē sed pocius petere ne ipsorum opera in publicum prouemiant. **V**el dic q̄ qui dat beneficium alteri. non debet procrastinare sed voluntarie et libenter quod petitur statim dare. **V**olo inquit mundare. quia sicut dicitur secunda ad Corinthios nono. **H**ylarem datum diligit deus. **V**el dic q̄ leprosus significat genus būanū;

Mattei

lepra ydolatrie et viciorum infestū quē xp̄s de monte padisi descendens ipsū carnē sumendo tā gens ysonaliter in cāpo b̄ mūdi curauit et cītatis padisi igrēsū q̄ sibi erat interdūs restituta mūdicia restaurauit. **V**el dic q̄ tūc le p̄sus. i. p̄coꝝ sanat̄ q̄n a xp̄o. i. deo vel plato p momicōeꝝ et correctionē seu p tribulacōne tāgitur et palpatur. **U**nde iob dāmo nono. capitulo. Manus domini tetigitt me. **V**el di c̄q̄ iste tactus sīgt diuīmā inspiracōnē. **H**ic fit mētio q̄ dominus humilitatē et fidē cēturiomis seu reguli resperxit c̄ filius infirmitatur capbarnaū. qui xp̄o dixerat. domine puer meus iacet in domo paraliticis et male torquere sed non sum dignus ut m̄tres sub tectū meū h̄ tantum dic verbum et sanabitur puer meus. admirās sequētib⁹ se dixit. **A**mē dico vobis. non inueni tantam fidem in israhel. **D**ico enim vob⁹ q̄ multi vēment ab oriente et occidente et recumbent cum abraham ysaac et iacob in regno cēlorum: **F**ilij autem regin enīēt̄ in tenebras extēiores. **P**uer i⁹ in illa hora fuit sanatus. et a febre eadem hora septima liberatus. sicut hic in presenti et **J**obā mis quarto capitulo dicitur. **A**d uerte tamen q̄ matheus vocat istum puerum iob̄es filium. **L**ucas autem seruum luce septio. capitulo. **I**sta possunt alle-

gari q̄ qui fideliter credūt a humili ter petunt. faciliter obtinet a domino quod requirunt. **U**nde luce vndecimo capitulo dicitur. Petite et accipietis. et cetera. **I**sta possunt allegari q̄ cētū qui erat capbarnaum gen tilis respectu israhelitarum facit talia hoc est dictu q̄ ista faciūt hodie layci seculares respectu ecclesiasticorum. **H**odie enim vir inuenit tanta fides in israhel sicut capbarnaū. id est in ecclēsia vel religione sicut in seculo vel in mundo quia meliores sunt hodie in multis layci qm̄ clericī: seculares qm̄ rectoēs s̄b diti qm̄ prelati. **E**t ideo finaliter de partibus mundi remotis id est de statu seculari multi ad paradiſum vēment et cum abrahā ysaac et iacob. id est cum sanctis et patriarchis in paradiso ēcum bēnt et illi qui regni huius speciales filij debuerant esse id est religiosi et clericī in tenebras extērioēs scilicet infernales enīēntur et ibidem succumbent. **E**t ita fit q̄ deus de lapidib⁹ filios suscitat abrahe: filios v̄o israhel i carcerib⁹ eternis ligat atq; dampnāt. **I**deo crūstus de filijs suis. id est virtis ecclesiasticis videtur conqueri dicens illud ysaie primo capitulo. **F**ilios enītū et exaltāti. iphi autem spreuerunt me. et cetera. **E**t sequitur ibidem in eodem capitulo primo. **V**e se mīni neḡy populo graui. et cetera.

Math.

Vel dic q̄ gentiles sunt remoti seu extranei qui cū abrahā cri sto id est cū sanctis suis ad fidē ecclēsī et ad padisi gloriam sūt admitti: filij vero regni fuerunt **J**udei qui a regno xp̄i id est a fidē ecclēsī et pārtiā sūt exclusi q̄ sicut dicitur luce p̄mo depositū potentes de sede ac **V**el dic q̄ iste puer peccatorē sīḡt q̄ dicit puer rōe ignorācīe sedēs i domo ratiōe pīgūcīe palitīcīs apter bo noꝝ opm imbecillitatē male totus p̄ mundie pueritatē qui tamē septima hora id est p̄ septē sacramenta vel septem dona sp̄titū sancti curat̄. a febrīb̄ peccati diuina grācia liberat̄. et ille bñ dīc̄t puer prop̄ recuperatā pūritatē seru? prop̄ humilitatē filius propter caritatem. mat̄h iij hic est filius meus dilect? **S**ocrus symonis qui magnis febrīb̄ tenebat̄ tunc tempis ē aurata qn̄ cr̄stus sibi dixit q̄ sur geret q̄ sibi a alijs ministraret **I**n hoc pōt notari q̄ febris malay coucipiscenciaꝝ et affecti onum hoīz dimitit qn̄ ad mīnistrandū et obsequendū diligēt̄ laborandū intendit et torpo rem negligēcie excutit et otem p̄mit. bene igit̄ dīc̄t ij. thy. iij **T**u vero vigila in omnib̄ labo ra ministeriū imple ac **H**ic fit mentio de duob̄ sequi volentib̄ saluatorē cū propter turbas trans fretum secedere voluit qdā scriba nō w̄cat? xp̄m seq̄ voluit

dīens. magister sequar te quo cumq; ieris sed xp̄s quodammō ipsum repulit et paupertatē suā sibi retulit dīces **V**ulpes foueas suas babēt̄ et volucres celi mīdos filius autem hominis non hab̄ vbi caput suum reclinet **A**c si dicat. caue ne sequaris me si diuīcas queris quia cum pauper sum ipsas brē meū nō poteris a do lebis. **A**lius autem cum instan cīa vocatus a xp̄o sequitur quin immo cum peteret licēnciā; sepe liendi patrē suū neq̄q̄ sibi a cri sto licēnciā extitit concessa sed si bi pocius dīxit. seq̄re me et dimit te mortuos sepelire mortuos suos **I**lle eī q̄ se ingerebat repellit **I**lle autem qui dilacōnem pecn̄t vocatur et ipellit **N**ota igit̄ q̄ ad sequendum xp̄m i hijs scilicet ad statum ecclēsiastīcē prelaciōnis illi qui se īgetunt non vocati sicut ambīcīosi faciunt debent respui et repelli. et illi qui se īpu tant indignos illā non ambīuit sed circa patrem sepeliendum id est circa opera pītatis in seculo et in statu subiectiōnis viuere q̄ runt. ad caīstum et ad gradum ecclēsiastīcē si sit necesse debent cū violēcia protrabi et impelli et a sepultura p̄ris. i. a cuius seculaib̄ depelli. **Q**uod eciā cr̄stus con tinue ad literā facit quia scribas et sapientes vltro se īgerentes offerentes et ambientes quādo q; repelli: simplices vero de qui b̄ mētio nō siebat ad dignitates

Matt. 2.

occulte protrahit et impellit. si aut in ecclesiis videmus cotidie e uenire. quia nemo assumit sibi honorem sed qui vocatus est a deo tamen aarō **Ad heb. v.** **V**el dic ista de p̄destinacō diuina. quod si dā nolentes et renuentes solet ad se trahere. quosdā vero volētes et appetētes videamus aliquoc̄ ens refutare. quod sicut dicit apl's ad **Romanos ix.** Nō ē volētis. neq; currētis. sed dei miserentis **D**icit enim scriptura pharaomi. quia in hoc ipsum excitaui te ut ostendam in te virtutem meam et ut annūcietur nomen meum in universa terra **E**rgo cui vult miseretur. et quem vult inducat **D**icis igitur michi **Q**uid adhuc quātitur? **V**oluntati eius resistit? **V**el dic quod ex ipsis verbis xp̄i ortus videamus ille modus qui in professione religiosoꝝ seruatur quia illis quod xp̄m sequi cupiunt. et in religione p̄fiteri volunt. debent expōni religiomis difficultates et istrui ad dimittendū p̄nitū cari liū et homīn̄ seculariū societates **V**ulpes dicat platus foueas habent et cōf. **A**c si dicaret **V**ulpes villosi et grossi velleris. i. diuites auari vulpini et malicioſi in isto seculo foueas. i. terrenaſ habitaciones possidēt. volucres celi. i. supbi et ambicioſi mīdos altatis dignitatū tenet. **F**ilius vero hominis. i. ille qui vult esse eligiosus bonus dei imitator et filius non debet ista querere vel habere p̄priū

sed ab omni rerū prosperitate seip̄ suū potius abdicaē. nihilquā in hoc mīdo p̄priū querere vel brē ubi ad litteram caput valeat inclinare dicens cum aplō illō ad heb. xiiij. **N**on habemus hic ciuitatē manente sed futuram inquitimus. Sibi debet dici. quod de suo patre i. de sua parentela carnali curā non habeat. sed potius mortuos peccatores sepelire in vicīs alios mortuos dimittat. et ad se quendum dominum diligenter intendat. ut de ipso et sibi similibus possit dici illud supra. quod in capitulo. Relictis retibus et patre secuti sunt dominum et cetera. **A**scendente domino nauiculam secuti sunt eum discipuli eius. Et ecce ventus magnus factus est in mari. ita quod nauicula operiretur fluctibus ipse vero dormiebat. Et accesserit ad eū discipuli eius: et suscitauerunt eū dicentes Domine salua nos perimus. Qui increpans eos dixit. Quare timidi etsi modice fideli. Et surges imperauit ventis et mari et statim tranquillitas magna secuta est ita ut mirarentur astantes dicentes. Quis ē hunc qui rex est et mare obediunt ei? **I**sta possunt allegari quia dato quod dominus sit personaliter et spiritu liter in nauicula id est in ecclesia vel collegio nichilominus sepe fit quod venti tribulacionum et temptationū ibi taliter suscitantur quod fluctibus miseriarū et molestiarum

Matth.

per via et infortunia sepe sub-
mergit et cassatur **Dominus** em-
quādoq; videt dormire in qua-
tum solet auxiliū suū dissimula-
re ut ad ipm̄ inuocanduz possit
illos q̄ in tribulatione et temptati-
one sūt aīare. **Gaudet** em̄ de? vi-
dens tribulatos ad se feruent re-
currere et ipas fortiter et pacē-
ter sustinere sicut legit de beato
anthonio qui verberatus grauit
a dyabolo aī p̄us diceret xpo si
bi appareti **Domine** vbi eras qn̄
male tractabar. **Respondit** sibi
domini. **Tecū** eram: sed quia de-
padencia tua valde gaudebā iō
iuuare nolebam. **Dormiebat** igi-
tur dominus ibūs. **Ione** pmo. **Io-**
nas autem dormiebat sopore ḡ-
ni aī nauis periculum pateretur.
Verū qn̄ ad eū deuote accedūt
aī sompno dissimilatiois sue de-
uotis precibz excitat tūc statī so-
let adesse et ventis temptationū
fluctibusq; tribulationum quod
amplius non seuiant imperare.
et sic nauicule id est anime temp-
tate vel persone seu ecclesie tribu-
late tranquillitatē et pacē excita-
tus restituit quam nō inuocatus
ante suscitare pm̄isit. **Dominus**
em̄ vt cōnumē qn̄ precibz non
excitat dormit: qui si excitat? fu-
erit statim surgit. ps. **Excitatus ē**
tq̄ dormies ds. **Duo** demoni-
aci accesserunt xpo de nauicula
exeūte. et q̄uis lucas a marcus
non ponat nisi vnum. duo tamē
in veritate fuerūt. sed quia vnuis

erat nobilior ideo aliis subtilest.
Isti igit̄ demoniaci sicut hic dia-
tur in monumentis manebāt se-
uī etiam nimis erat ita q̄ iuxta il-
los nulli tute transire audebāt.
Marcus v. et luce viij. addit̄ q̄
ille demoniacus de quo mētionē
facit et nocte in monumentis et
mōtibz erat neq; catbemis neq;
vinculis teneri poterat immo vi-
aula disrūpebat. et clamans la-
pidibus cōcidebat. **Et** sicut luce
octauo subiungit iste vestimento
non induebat nec in domo māe-
re solebat sed ruptis vinculis a
demomibz in desertum agebat.
Et non mirū. q̄a apud eum vna
legio demonū morabat. Legio re-
to cōtinet sex milia sexcenta. sexa-
ginta sex. **Iste** igit̄ demoniacus
occurrens xpo per hec verba cla-
mabat **Quid** mibi et tibi **Ihesu**
fili dei. quare remisi ante temp-
tor quere nos. **ac** **Per** tales de-
moniacos possūt intelligi pecca-
tores et obstinati qui semp solēt
Ihesu filio dei id est deo vel bono
plato supiori occurre et sibi per
mōbediētiā et rebellē discordiā
obuiare. **Gen. xvi.** **Manus** ei?
cōtra omnes: et man? oīm cōtra
eum. sicut patet de malis obsti-
tis subditis et religiosis. **Isti** em̄
sunt nimis seui p crudelitatē ita
q̄ vix aliqui audent appropinq;
re eis vel seū cōtrahere societatē
pm̄ regū xix. **Nam** ip̄e filius
est belial ita vt nemo audeat si-
bi loqui. **Quod** etiam de balliis

et exactoribus potest dici quia iuxta eos non est tutum manere. ne forte seminaria rapinay suay sustineat oporteat a sentire Illi nullis vinculis diuine legis vel regulis statutorum teneri possunt quamvis a superioribus suis per probibitiones et statuta se pessime vincant. oia solent frangere. et per apostasiam vel appellacionem et discordiam redere. et per desertum mundi vel per vicium orum stitutum vagari. Jere. 2°. A seculo fregisti iugum rupisti vincula. Isti sunt qui morantur in monumentis. id est in inferioribus per luxuriam. in montibus id est in elatione per superbiam. In deserto id est in ardoribus per auariciam. nudi vadunt per vestimentorum. i. virtutem carentiam in domo claustris vel ecclesie in tranquillitate et pace manere nolunt propter vagacionem et insolentiam clamant per detractionem et iactantiam et lapidibus. i. molestijs se comedunt per amaritudinem et duriciam. et non mirum cum valde multis deomibus pleni sunt per omnium viciorum redundantiem. Igis isti deo vel prelato volenti eos corrigerem se opponunt et sibi cum indignacione dicunt Ut quid venisti ante nos torquere nos. Ac si dicerent. Nolumus in presenti torquere vel corrigi. sed consolari potius et letari Ideo dicit p. 45. Non amat pestilens eum quem se corripit. Tales igitur domini nequeunt habere in obstativa coe et perterua incorrecti viuunt

Ecces pro Veruerhi difficile corriguntur. Vel dic quod ille de omnia scdm quedam humanum genus designat. quod a principio legis naturalis et divine vinculis ligatus fuerat sed oia transgrediendo rupebat monumenta. i. opera mortalia frequebat ut utibz nudus erat. et lapidibus se comedens. i. cultura deo rupi lapideorum se turpiter lacerans. Nichilominus clamabat. inquit suas fatuitates per iactantiam per labat. Vixtamē xp̄s hunc deum acu sanavit. et expellens demones gregem pororum qui iuxta montem pascebatur iphis habitandum concessit. qui greci statim impetu in mare fugiens se submergit. Hic vere christus de naucula exiens. i. de virginie nascens illud genus humanum sanavit et eum expulsi de omnibus porcos id est peccatores voluptuosos et maxime infideles ad habitandum concessit qui nunc iuxta montem superbie pascunt. In mare tamen id est in inferni amaritudine omnes ibunt et ibi cum dampnacionis impetu peribunt. Apocalypsis xvij. Hoc impetu mittetur babiloni in infernum. Demones expulsi ex hominibus sunt habitandi tam licentiam in porcis acceptarunt. porci vero cum deomibus in preceps in mare ruerunt. et met in aquis sunt mortui et pastores admirati fugerunt. Hoies qui ad imaginem dei facti sunt significant per destinatos. quodam

Mathe.

secreta dei ymagine et grā apud suam eternā sapientiā confignatos. poci vero qui immūdi sunt & sine ratiōe. sīgnūt peccatores et reprobos apud deum per ocul tam iusticiam morti perpetue deputatos. **I**sta ē igitur rei veritas q̄ illi qui sunt homines idest pre destinati dato q̄ quandoq; inueniuntur demomibus pleni. idest pleni vicijs omnibus et subiecti inmundis spiritibus & haberē ceteravicia que ponuntur capitulo tercio precedentī. **I**sti tamen finaliter ad salutem et spūalem famatē puenūt et dimissi omnibus vicijs diuino ministerio boni fiunt. **E**cōtra vero illi qui poci sūt scilicet voluptuosi et reprobri licet quandoq; sub pastorebus et prelatis pacifice viuant & specie sanctitatis et bonitatis quandoq; habent finaliter tamen demomib⁹ p̄ peccata subiiciuntur qui tūc cū impetu et indiscrete in mare id ē in fluctuosa negotiā mundi se p̄cipitant et in aquis voluptuosi seculi submerguntur. et sic finalē morti perpetue exponuntur. **E**x odi xv Submersi sunt in mari rubro: abissi opuerunt eos. **H**ic habes q̄ gerasenī vidētes q̄ ihesus demomiacū sanauerat & gressorū submersus fuerat timuerunt valde et incepserunt euz rogarē q̄ a finibus eorum recederet sicut de petro simile legit̄ luce v. q̄ stupefact⁹ de captiā pīsum dixit xp̄o. **E**xi a me domine

quia homo peccator suis. **I**sta possunt allegari contra quosdāz peccatores. qui quia idignos se p̄putat ideo libenter nō celebit̄. nec xp̄i sibi associant. sed pocius eius presencia; formidat. **T**i mēt enim ex indigmitate sua ad presentiam tam sancte rei fieri defteriores. quapropter melius iudicant esse ēmotiores. **D**icētes il lud quod supra eodem Dñe non sum dignus ut intres ac. **S**ic pominuit mathei v. xp̄c noluit q̄ iste demomiacus sanatus p̄ eius iret. sed pocius voluit q̄ ad suos rediret. et q̄ facta sibi a deo bñficiā nūciaret. **S**ic vere illi qui a demomibus liberati et a peccatis cōuersti sunt non statim sunt digni dñm per imitacionem sequi. nec ad statum perfectioν aut ardue opaciōnis ire. **M**elius est enim q̄ cum suis idest mundanis in inferiori gradu maneant q̄ q̄ sequendo dñm per imperseueranciam retrocedat. **H**ic fit mentio de patrīo curato sed vide hoc melius luce quinto.

Omīnus vocato matheo de theloneo cum peccatoribus publicam⁹ cōmedebat et hoc vt eos conuerte ret. afferens q̄ medico et non sanit̄ sed male habentibus op̄ eēt. **E**n quo utiq; prelatis et sanctis virtutis datur exemplum q̄ peccatorū societatem non debet horre sed pocius ipsam frequēt̄ ut verbo et exemplo possint eos

a vicijs medicae. Qd tñ ē cōtra
miltos p̄suuptuosos q̄ de sua scī-
tate glāntē dēdignāt societate
malorū. et sic p̄ire ip̄os p̄mittūt
in fecib⁹ viciorū qd ē cōn ypocrī-
tas q̄ fingūt se abhoīati pccōes
cū tam ip̄i sint ceteris peccores.
Psa. xlvi. Jus ppbanū in vasis
eorū et dīaut. recēde a me nō ap-
ppinq̄bis michi quia immūd?
EHic habet q̄ discipuli ioh-
ānis ieunabant. discipuli v̄o
xpi nō ieunabant. de quo cum
discipuli d̄qrerēt excusauit eos
d̄ns q̄ in p̄scētia sponsi nō dece-
bat filios sponsi ieunare. sed ve-
niat inquit tempus quando au-
feret ab eis sponsus. et tunc vt
q̄ ieunabunt. Subiūrit etiā q̄
vetus vestimentū nō debet noua ī
missura reparari. et q̄ vinū nouū
nō debet in vteres veteres mitti.
Nō enim sibi duemūt nouitas
et vetustas. quia vestimentū ve-
tus rumpit et fit peior scissura.
Veteres vero vteres propter no-
uum vinum rumpit et omnia
effunduntur. **I**sta possunt
allegari q̄ deus plus diligit spi-
rituale gaudium qm nimia au-
steritatem aut ieumia. p̄sencia e-
mim sponsi cristi quam sibi fa-
cit caritas habenas lata. et in
libertate et leticia facit viuere: ip-
sius vero absentia quā efficit ti-
mor seruīlis facit ieumū et ali-
as austertates frequentae.
Vel allega q̄ illa que sūt contra
ria vel disparia nūqm simul ine-

adem societate vel vītate possunt
conuenire nec concorditer viue
Noui ei nō bene accordat cū ve-
teribus iuuenes cū seniorib⁹. se-
culaēs cū eligios. peior em scis-
sura solet fieri et discordia apli-
or genāri. **S**iles igit similib⁹ as-
socient ut ex cōdicioē simili ma-
ior ibidē caritas genēt. **D**eutro.
xxij. Non arabis cum boue et a-
sino et cetera. **V**el dic q̄ vetes
vteres et vetus vestimentū sunt boi-
nes in vicijs antiquati. **N**ouum
igit vinum et nouus pannus si-
gnificat noua cristi et euangelij
dōcumenta et p̄fectionis euāge-
līe sacramēta. **D**ico igit q̄ ista
duo non conueniunt bene simul.
quia malis hominib⁹ et inuete-
ratis ī malo bona spiritualia nō
sapiunt quinymmo si eis impo-
nātur et si mandata spūalia eis
denatur et si ipsis aliqua perfec-
ta et difficultia opera miungant
statim p̄ impatientiam diripiū-
tur. et per transgressionem om-
nia diffundunt. **B**ene igitur su-
pra septimo dicitur. Nolite po-
nere margaritas ante porcos:
et nolite sanctum dare cambus.
Princeps v̄nus rogabat do-
minum dicēs. Domine filia mea
a modo defuncta ē sed remi et im-
pone ei manū et viuet et cetera.
Cum ergo ihesus pro sanando
puellam in domum principis
aduemisset et ibi vidisset tubici-
nes et turbam magnam tumul-
tuantem dicebat eis. Recedite.

Non enim puella est mortua: sed dormit. De quo cum astates derideret ipsū eo quod puellā esse mortuā cognoscerat. ipse tenet manū puerelle erexit eā: et quod mortua fuerat statim resurrexit. **S**ic vero quilibet homo videt puerellā id est animā suā mortuā fuisse per peccatum. statim debet ad christum per deuotionē resurrecti: et quod istā puerellā suscitata orare. Qui statim solus ad patrem ipsius aduenire: et opere suā nulli denerare. **J**ob. iiiij. **E**go remā et curabo eū. Verūtū ad hoc quod ista possit aurari: aliqua re queruntur. **P**rimo quod dominus ibi domū cordis per gloriam intraret. **s**econdo turbam malorum cogitationū tubidinesque iamis gloriatiōnis et laudis inde expellantur. et tandem quod a spiritu peccati per tactū diuine misericordie et iusticie eleuetur. **H**ic permisit a peccato suscitare. et sic non fuisse eā per damnationē mortuā: sed solum per culpam dormisse cōprobatur. infra xv. **S**anata est filia mea in illa hora. **H**ic dicit quod cum dominus iret suscitare filiam mortuā archisynagogi. quedam mulier quod patiebat fluxum sanguinis xij. annis quod sicut dicitur luce virginis. omnia bona sua in medicis exposueat sed deterrit habebat accessit retro et tetigit simbriam vestimentē ei. et dicebat. **S**i tetigero simbriam vestimentē ei. salua ero. Que statim sanata est filiam enim ad quam principaliter ibat mortuā inuenit: ipsam tamen finaliter suscitavit. **S**ic vero cum

in mundo iaceret due mulieres tam mortue quod infirme scilicet filia principis dei scilicet synagoga que non mor tua sed dormientes dicā poterat pro eo quod in spe future redēptionis viuebat. **P**rima ad thib. v. Viues mortua est. Et mulier antiqua quod fluxū omnium viciorum patiebatur nec a medicis. sed a suis p̄bis sanata fuit sed per ipsos deterrit ledebat. factum est quod dum celestis medicus christus per ista filia synagoga curanda et saluanda principaliter veniret ut in fra xv. **N**on sum missus nisi ad oues que pierunt dominus israel. ipsa infirma mulier gentilitas ardenter christum et simbriam vestimentē ei id est ipsi beatitudinē tetigit. et sic sanitatem gratiae ante quod synagoga receperit. **F**inaliter tamen christus ad filiam id est ad synagogā per fidem remisit. ipsamque finaliter suscitabit. quod in fine temporis gressus iudaica tota credet. quia sicut dicitur Rom. xi. **C**um subintrauerit plenitudo gentium tunc omnis israel saluus erit. **V**el dic quod filia principis huius est persona ecclesiastica filia dei patris: mulier sanguinea est scilicet persona quod datum quod ecclesiastica persona speret principaliter saluari. fit tamen quod ab emortuissa muliere. id est a persona seculari ad salutem pervenit et quod ista pars per simbriam vestimentē christi. in gratiā ipsius et misericordiā per deuotionem tangitur et sic primi salutem perpetuā consequentur. matth. xx. **E**cclū primi nouissimi: et nouissimi primi. **V**el dic quod christus est prelator quod dicitur

Mathe*o*

vnctus. qz tales crismate vnci
sūt. vel salte vunctionē et oleū di
ligūt **H**ic i^z fit hodie q̄ q̄ pmo
fimbā restimēti ei^z tāgūt et qui
p̄o adulādo et m̄rēta offerendo
ad eum accēdūt p̄i sanati p̄mo
ti et exaltati recēdūt. **V**n sepe fit
q̄ dū iste xps. i. p̄latus vel p̄n-
œps intendat aliquā filiā mor
tuā. i. aliquā psonā iutile sanaē
et sibi beneficiū vel officiū p̄cib⁹
aliz̄ p̄ncipis vel potētis oēdē.
qñz mulier emortoyssa. i. ista p
sona iūda et mala acēleat ip
sū adulādo tāgē et sic solet bñfi
ciū reportaē. **D**i detigero inquit
fimbā restimēti ei^z salua ero. **J**a
de talib⁹ p̄t diti illd gene. xvij.
Veit ḡ man⁹ tu⁹ fraudulent⁹. zē.
Et loquit̄ de iacob q̄ qz p̄mus
cibos patri obtulit. iō p̄bñdcō
nē pris reportauit. **M**ētio fit
b̄ de duob⁹ cecis q̄s dñs illumī
nauit. **E**t postq̄ hoc fecis̄ pre-
cepit ne cuiq̄ hoc reuelarent. **I**l
li aut̄ nō taueit̄ h̄ p̄ totā illā pa
triā diuulgauerit̄. **I**n hoc nota
q̄ q̄ dant alteri beneficiū vel re
mediū vel q̄ bz a deo v̄tutis p̄coi
ū nō d̄z laudē hūanā q̄rē. h̄ po
cīus d̄z q̄h̄ taceat̄ ab eis affāē
Matb xvij. **N**emini dixeritis
visionē. zē sicut sup v. **S**i facias
elēsinā nesciat similia tua quid
faciat dēxtera tua. **A**c si dicēret.
nō q̄ras manē glām. **V**erit̄ qui
buiōi beneficiū accipit nō d̄z p̄
hoc cessare h̄ magnificētā celā
toz d̄z alijs demōstraē. marci v.

Vade in ciuitatē tuā et ānuncia
quanta fecit tibi deus. **Q**z sic di
cit seneca. h̄ beneficij lex ē vt al
ter statim obliuiscat̄ dati alē ve
ro nūqm̄ obliuiscat̄ accepti. **D**e surdo et muto de quo agitur
hic vide melius marci septimo.
ea p̄. vbi agit̄ de nomib⁹ apo
stolorū et de multis cristi eru
ditionib⁹ nichil pono. **D**e xi v
bi agit̄ quomodo iohannes mi
sit ad cristum et quomodo xps
comendauit iohannē et de mul
tis informatorijs et repreben
sorib⁹ v̄bis xpi nichil pono pei
tus preter vnu.

Dicit̄ ei q̄iob̄s v̄rat nō
māducās neq̄ bibes. **a**
dixerit iudei q̄ demonū
babebat. Tandem remt cristus
māducās et bibēs et coēm vitā
sequens. et dixerunt. ecce homo
vorax et vini potator peccatorū
et publicanorum amicus. **L**ad
hoc potest allegari q̄ detracto
res et inuidi nichil iuemunt in
aliquo beneficū. vel quia om
nia facta hominum solent dāp
nare et intentiones omnium de
tractionibus deprauare. **N**am
quantumq; bona intentio
ne aliqui comedunt. vel ieuunāt
isti tamen in partem sinistram
semper interpretantur et iudi
cant. **E**t qc̄quid alijs faciunt bre
uiter totum dampnant. et quic
quid in eis difficile vel alijs im
possibile esse existimant vel om
ne quod eis non placet in alijs

Mathe.

nepharium eē putant sicut ypocri-
te qui qm̄ ieunare volūt ēputāt
affabiles et commuēz vitam sec-
tantes esse leues et gulosos Gu-
losi vero illos q̄ ieunāt et austere-
titate; seruāt reputāt ypocritas
et puersos et non sine ptāte dy-
aboli credunt eos posse respue-
re mundi cibos et actus facere
virtuosos. sicut ifra. xij. dicebāt
de xp̄o. Hic non ejcit demona-
misi i beelzebub p̄nape demoni-
oy. Cōtra tales igit̄ dicit̄. Rō.
xiiij. Qui manducat nō mandu-
cātē non spnat: et qui non man-
ducat manducātēm non iudicet
Tu q̄s es qui alienū iudicas?

Onm̄ domīn̄ trāfiret per
sata et discipuli ei? sab-
bato volentes spicas co-
medere quia fortiter esutiebāt re-
p̄bendebant̄ a phariseis. excusa-
vit eos dominus ratione necessi-
tatis. ex quo dawid q̄necessitate
ductus comedit de painib⁹ cōsc̄
tis. Necessitas enim nō habet
legē. vide primo regū. xxi. Vel
dic q̄ sabbato. i. in festiuitatib⁹
xp̄i discipuli. i. predicatores de-
bent p̄ sata sacre scripture trāfire
spicas. i. sciētias vellere. et ipsas
studendo comedere. Non est enī
fractio sabbatoꝝ vacare lectoib⁹
studior̄: ymmo ista est magna
necessitas ex q̄ potest prouemire
utilitas. Cū xp̄c videret quēdā
homīz die sabbati in synagoga
manū arīda; habentē cui cū di-
ceret extēde manū tuā statī res-

tituta ē sanitati. De quo cū p̄ba-
risci murmuraret dicebāt q̄ lici-
tū est sabbatis benefacere et ip-
sis in sabbato oues suas si in fo-
neas caderet subleuare. addens
q̄ multo fortius licebat homīz
cū esset melior oue adiuuare.

Ista p̄nt dici cōtra phariseos. i.
contra malos curatos et platos
quibus maiore est cura de suis ouī-
boꝝ a diuitijs tp̄alib⁹ q̄ de subdi-
tis et ouib⁹ sp̄ualib⁹. Nam cīc̄
occurrit ut reducant ouē errātē
q̄ cū vident fratrē suū cū manu
arīda. i. peccatorez et desidem et
bona māuali opatione carētem
cū melior est homo oue. Ideo ci-
c̄ fuerat sibi succurrēdum quia
sicut dicit̄ math. vi. Aīa plus ē
q̄ esca. Vel dic q̄ dato q̄ p̄ba-
risci. i. mali curati idignēt cōtra
xp̄m. i. cōtra bonos p̄dicatores
qn̄ ip̄os vidēt in suis sinagogis
i. i suis ecclesījs p̄dicare et sab-
batis. i. festiuitatibus arīdos. i.
peccores sp̄ualit curare. ipsi nichil
ilominus non debent cessare sed
sabbatis bñfacere. dñt ip̄os ad
extendendum manis suas ad
pauperes invitare ut sic possit e-
os ab arīditate auaticie sanare
Vel dic q̄ sicut isti pharisei cum
istum arīdum sanare non pos-
sent et tamen sananti dño detra-
bebāt. Sic multi sūt qui ad vir-
tutes et bona aliorum attīgē ne-
queunt et p̄ p̄dicationem i alios
peccatores arīdos curare nesciūt
aut non p̄nt vtpote nec p̄dicare

Mathe*m*

nec p̄dicaē nec discrete cōfessio-
nes audire nesciūt q̄ tñ alios be-
ne faciētes detrahēdo corrodūt
nec q̄ subditi sui ab alijs sanen-
t̄ et doceāt̄ imo qn̄ alios vident
in suis prochīs p̄dicaē vel con-
fessiones audire sūme turbant̄
Vnde illud: *Hij q̄āqz ignorant*
blasphemāt̄ **Infra xxvij** *Vos ip-*
si nō intrastis r̄c. **D**e deo in a co-
ceo et muto vide infia filē mar-
vij. **E**p̄s videt̄ velle p̄dicare
q̄ verba debent p̄porcōnari cor-
dib⁹. **I**o dicit Aut facite arbore
bonā et fructū ei⁹ bonū. aut ar-
bore malā et fructū eius malū.
Siquidē ex frāi arbor̄ ɔgnosci
t̄. **A**c si diceret **N**ō decet bonum
hoīem male loqui. aut eōn̄ nec
malū bene. **M**elius est eī q̄ hō
sit bon⁹ et bonos fructus. i. bō
v̄ba habeat. **V**el si sit arbor̄ ma-
la q̄ malos fructus. i. mala ver-
ba producat vt sic hō non deci-
piatur in ypočhi malorum et ne
ppter bona verba eorū ip̄os cū
mali sint bonos ɔmēdent̄. **Q**uō
potestis bona loqui cū sitis mali.
Quasi diceret **N**ō decet. **Q**uiā di-
citur p̄. **xvij** **N**ō decet stultū v̄
ba cōposita. **E**t apocalip̄is ij̄
Vtinā calidus aut frigidus eēs
sed quia tepidus es incipiamte
euomere ex ore meo. **V**el dic
q̄ illud potest applicari vt com-
mumiter q̄ verba et exteriora o-
pera sequunt̄ corda qr̄ sic h̄ dicis
ex abūdātia cord̄ r̄c. et sup̄ v̄j
dic̄ q̄ nō p̄t arbor̄ mala fruc-

tū bonū facē nec eo⁹. **E**t d̄ ex
fructib⁹ eorū ɔgnoscetis eos
Omitto illa q̄ dicit̄ h̄ de beelze-
bub et forti aēto et p̄cō in spū
scō et de regina saba et alijs fili-
b⁹. **O**ia em̄ ista suā expōsīoēz se
cū portat̄. **I**mmūd̄ spū cū ex-
ieit ab hoīe ābulat p̄ loca aida
et maq̄sa q̄rēs req̄ē et nō inueit̄
et tūc rediēs ad domū suā vnde
exiuit inuenit̄ eā vacātē scobis
mundatā et tūc assumit septem
spūs nequioēs se et intrātes ha-
bitat̄ ibi et fiūt nouissima illius
peiora p̄orib⁹. **I**sta allegorice
dicta sūt cōtra iudeos qr̄ tunc i-
mundi spiritus exiēt̄. quando
legem per moysem suscepērunt
ip̄i vero immūdi spūs p̄ loca a-
rida circauerūt quādō corda gē-
tilium per idolatriam īhabita-
uerunt ibi tamen finalē non i-
uenerunt requieni. exinde per
fidem cr̄sti electi sunt. et ido ip̄i
ad domum suam prīmam scili-
cet ad iudeos qui hactenus per
correctionem fuerunt scopati ⁊
per legem ornati f̄dierunt quā-
do post cr̄sti īcarnationem a fi-
de eius ipsos vacātes iuēnt̄. et
ideo iam cum alijs septem spiri-
tibus idest cum vniuersitate vi-
ciorum ibi habitant et sic nouis-
sima eoz sūt peiora q̄ āte legē
fuerant̄. **I**nfra xxvij. Erūt nouissi-
mus error peior p̄oē. **V**el ista
exponūt̄ cōtra apostatas quia se-
pe fit q̄ immundus spiritus id
ē immūd̄ eligosus de corpe hoīs

Math.

id ē religiomis vel ecclesie p apostaſiā egredit̄ et p loca arida. i. p mundū ciruit p gredit̄ et va gatur q̄rit̄ e quiem. i. status tran quillitatē quā non iuuenit sed po dius sentit ſemp exteriū turbationē et aduerſitates: interiō re vo cōſciēcē tumultū et cōtrarieta tē. **Jē xvi.** Seruietis ibi dijs ali enis q̄ non dabūt vobis requiez die ac nocte. Et tales q̄ seruiunt demomib⁹ et vicijs non sūt dig ni requiē in remire: nec in tēpora libo p quib⁹ ſpūalia reliquerūt digni sūt ſolaciū obtinere q̄ p pē iſti ut videm⁹ ſine requie vagan tur ita qđ p pē paupertatē ad do mū ſuam. i. ad clauiſtrū qđ reli querunt e meare co gūtūr dicen tes illud ozeē. i. **V**ad am et euer tar ad vitū meū priorē. i. ad ſta tu meū anteriorē. q̄a bñ erat mi chi tunc magis q̄ nunc. Quid igit̄? p certo ſepe fit q̄ tales ad domū religiomis reuertētes qui cotidie ſcopa correctiois abſter gūtūr et virtutib⁹ ad ornant̄ ſolent ſeū alios ſeptem ſpūis peio res ſe accipere. H̄ eſt d̄cū alios fi bi associare et adiūgere et ſic per vite ſue inuidiam et discordiam ſolent corpus et collegium quo ſūt ampliō moleſtare et diuerſis ſuis vicijs et infamijs lacerare i ta q̄ nouiſſima eoz opera poſt reditū peiora priorib⁹ ſolēt eſſe. i. petri 2°. H̄ijs rursū implicati vicijs ſupantur: et facta ſūt eis poſteriora priorib⁹ deteriora.

Cū xpc p̄dicaret actualiſ et ſibi diceret q̄ mē ſua et fratres ſui foris ſtabāt querentes loqui ei nō legitur ppter h̄ p̄dicacionē dimiſiſſe ſed poaꝝ manus ſuas in diſcipulos extendens dixiſſe. Ecce mē mea et fratres mei Qui cūq; fecerit volūtatem priſ ſeui q̄ in celis ē: ipē frat̄ meus ſoror amē eſt. Hic potest notari q̄ q̄ p̄dicacionē vel aliquo alio offici o ſpūali occupant̄ ſiue exercitio nūq̄ ppter carnales pntes vel ppter temporalia negocia debēt illa dimittē q̄a illos qbo ſpūalit pſicit d; matres frēs et ſorores reputare. iposq; carnalib⁹ pnti bo anferre. **I**bēo. Per calcatum pge prez: p calcatē pge mrēz. **I**c fit mētio d̄ pabola ſe minantis filē tractat̄ lu ce. viij. et mar. iiij. Sed q̄a iſta p xp̄m fuit exposita p be atū gregoriū vero in omelia fuit tractata. ideo ipām nō tetigi ſed ad alia pabolā ptiſſui. Homo quidā ſeiauit bonū ſemē i agro ſuo. ſed dū dormirēt hoies remit eiūmīc̄ et ſeiauit zizaniā. cū au te creuifſet herba et fructū feciſ ſet: tūc apparuerūt fil̄ et zizanie. Serui autē eiſ accedentes dice bāt Dñe nōne ſemē bonū ſeiaſti i agro tuo. Vnde igit̄ hēt̄ zizaniā. Qui r̄ndit ūmīc̄ hō h̄ fecit viſ inqūt̄ im̄ et colligam̄. Nō iqt ne forte eradicetis ſimul et tritacū. Sibē vtraq; crescē uſq; ad melle a tūc melloē ſizaniā ad aburēdū

Mathe*m*

p fasciculos colligentes alliga-
būt. triticū aut ī horreo meo co-
gregabūt. **I**sta exponunt per
xpm et doctoēs de hēticis. Con-
stat em qdā bō. i. bō singula-
ris et excellēs sc̄ in pncipio seia
uit p̄dicādo et doēdo ī agro su-
o. i. in eccā militāte optimū sem
sc̄ doctrinā euāgelicā et fidē rec-
tā h̄ cū hoies. i. apli dormiūtēt
p mortē et a sclo recessissent reit
imītus dyabolus q̄ mediāti-
bō hētids in agro isto cū bono
semine malū imiecit et cū bona et
sana doctrina zizaniā vborū hē-
tiorū imīsit. sic p̄ q̄ statū qn̄ a-
postoli mortui fuerūt hēsis arri-
ana euticana et machinea pul-
lulaēt sic iā p̄ in diuersis xpia-
norū segetibō atz sectis. q̄ huiōi
zizanijs infecti sunt. **V**sa. **P**o De
semi neq̄. rē. **I**sta igit̄ zizaniā. i.
hēticoꝝ seete et collegia nō vult
deus p seruos suos. i. viros ca-
tholicos extirpari h̄ pocū vult
vsq; ad tpa iudicij tolerarū et h̄
ne forte inter eos atq̄get t̄ ticiū.
i. alijs bōs existētes vel futu-
ros cū eis eradicari. i. tpalit mo-
lestari. i. spūaliter an dūsionē e-
uelli. **C**ōstat q̄ ap̄d eos sūt mlti
p̄destiatī q̄ q̄tide dūtūt de alijs
ec ignorāt̄ si forte ad dñz reūtā
t̄. **J**ō q̄diū ē tps venie ipsoꝝ or-
exspcāt̄. **I**n tpe v̄o messis. i. iu-
dicō qn̄ iā tps merēdi trāsuerit
tūc messoēs. i. angelī ipsoꝝ pfa-
sculos. i. h̄m̄ distictōeꝝ vicioꝝ ī
infernū oburēdos ligabūt bōs

v̄o in horreū dñm. i. in padisi re-
positoriū ḡgregabūt. **S**up̄ ecio
Triticū ḡgregabit rē. **D**el dic
q̄ bō qdā. i. xpc̄ vel platus bo-
nus sp̄ seiat. i. in p̄n̄ seiat bonū
sem̄. i. bōs psonay in agro suo. i.
in eccā militāte h̄ qr̄ iā hoies et
plati dormiūt. i. negligētes exi-
stūt. remit diabol? et supseiauit
zizaniā. idest. copiā maloy et in
utiliū psonay q̄s in isto agro ec-
clesie seiauit. et eas ibi mediāte
simonia auaricia et caeli affectu
mirabilit̄ trāsplātauit. **V**n̄ xpo vel
fligios seu eccāy fūdatoribō p̄t
optie dici. **D**ñe nōne bonū semē
seiasti ī agro tuo. **V**nde ergo h̄
zizaniā. rē. **E**t ipse p̄ cto p̄t r̄ndē
Qr̄ imītus hō h̄ fecerit. qr̄ seia
plātacō et p̄mocō taliū ab imī-
co dyabolo efficit p̄ cōf̄ inspiracōeꝝ
isti ī eccā seiant. **S**ap. **r̄n̄** **H**emē
ei alienū erat a p̄n̄. h̄ paſſamī
lie sc̄ xpi pacia ē tāta q̄ tale se-
mē ipiū nō vult ab eccā eradicaē
h̄ poti p̄mittit eos cū tritico. i. cū
bois viue et manē qusq; tps me-
ssis. i. dies iudicij remat ibi ip-
soꝝ distinguet ab iniōe et istos
in infernū cōburet bonos autē
ī horreū padisi collocabit. **M**es-
sores em̄. i. angelī bonos a ma-
l̄ zizaniā a t̄tico sceleatos a iustis
q̄ mō discerni nō p̄nt finalit̄ di-
uidēt et illos eternalit̄ decreman-
dos ligabūt illoꝝ v̄o p̄petuo huā-
dos in padisi horreū acuabunt
Vn̄ infra eod̄ c̄ dicit̄. **M**itit fili-
us hois angelos suos et colligēt

Math.

de regno ei? oīa scādala et eos q̄ faciūt iūquitatem et mittet eos i cāmū igm̄s: ibi erit fletus et stridor dencū. **V**el dic q̄ i ista figura reprobendūt quidaꝝ iusti qui inoderato iusticie zelo q̄runt extermiare peccatores et maxime infideles. statī vellent ruere oīa ip̄os et eos dētib⁹ deuorare. **V**is inquiunt im? et colligam? zizani aꝝ **S**imile Job xxxi. Quis det de cēmbo ut saturem? **E**t fil'e luce ir. vis inquiūt dicam? q̄y descendet ignis de celo z̄c. **I**sti non cōsiderat occultā diuine iusticie p̄videntiam nec p̄pendunt quātū maloz vita bonis pficit et quaere paterfaſilas de? malos viuere finit. **R**eprimit? igit? talis zel? ad angeloz iudicū q̄ causas p̄missas nouerūt negocium reuocatur ip̄o nq; pumicio expectanda iubetur. **A**poca. vi. Expectate modiaꝝ donec impleatur numer? fratrū vestroz. quia stiliz illorū qui in iudicio finali malos eradicatorū bonos vero i dei horo collocaſūt. **I**deo infra eodez ea° dr. **E**xibūt āgeli et sepabunt malos de medio iustoz. **V**el dic q̄ mimic? homo. i. pditor qñq; sc̄inat zizaniam cū tritico. i. mala cōfilia et machinamenta cū boni i pri° nō possint discerni ab iniuice. **V**erūptū qñ herba creuerit et effectus securitus fuerit tunc p̄cipiet? fuisse zizania cum tritico et malū cōfiliū aꝝ bono mixtum. **H**ic fit mentio de bono grano

finapis qđ est minus omnib⁹ se mīb⁹ qđ cū crescit fit mai? oīb⁹ olerib⁹ ita q̄ aues celi possūt re quiescere super illud. **S**ic vero fides xp̄iana fuit a principio satis modica nunc p̄ graciam dei tātuꝝ creuit q̄ cūctis olerib⁹. i. cunctis mūdi ſectis et credulitatib⁹ maior extitit. Ita q̄ ſicut iam vide? volucres. i. multi prīncipes et potētes. i. multi pb̄i. et ſapiētes vivūt et habitāt in eadem ps. **S**up̄ eā volucres celi habitabūt. **V**el dic q̄ ſepe fit q̄ aliquis modius et buſlis p̄mouet? et maior alijs efficit? et olerib⁹. i. ſuis ſocijs antefertur ita q̄ volucres. i. mūdi prīncipes v̄l nobiles in ſue iurisdictio mis rāmis amorātur. **M**ulier quedā accepit fermentum et in tria ſata farine p̄ſuit et ſic totā maſſam farine fermentari fecit. **F**ermetū qđ p̄tā feruere facit ē caritas. qm̄ qñ mulier i tria ſata farine. i. i tres p̄tes mentis in rōnabile irascibilem et cōcupiſcibilem potēciam adhibet totum facit fermentati et ad deum ſurſū eleuari. **V**el ifta mulier ē ecclēſia. que tria ſata. i. tria genera hoīm. s. pueros iuuenes et ſenes fermento fidei. i. caritatis inbibit et ſic p̄ amorez dīnū facit fermentari oēs et cōteā. **H**ic addit? de illo q̄ ſueit thezauꝝ i agro. et redidit oīa q̄ habebat et emit agrū. **I**te de illo q̄ q̄rebat bonas mīgarites. i. vna p̄ciosa dedit oīa et dpauit eā

Hoc exponit a doctorib⁹. q̄
thesaurus et p̄ciosa margarita
fidē xp̄i v̄l glā; padisi i agro scri-
pture latētē desiḡt. Istū ei agrū
scripture sacre d̄; q̄līz deuot⁹ stu-
dē do emē et ceteras margaritas
i scias pbicas ḍ̄epnē et illā v-
nicā p̄ciosam margaritā. i. xp̄;
vel glā; padisi vel doctrinā euan-
gelicā sollicite q̄rē et amare. t̄ o-
mia p̄ suo daē. Hoc ē dū q̄ m-
bil t̄renū resp̄cū illius d̄; reputā
h̄ ḡtū ad effēm̄ oia cū eo p̄muta-
re dīcēs illō sap̄ viij. Dīcias mic-
bil ēē dīxi. r̄c Ille ei q̄ thesau-
glē padisi et margaritū. i. xp̄im
p̄ deuoōez q̄rit. et p̄ ḍ̄eplacōez
mūet statī amore aliaz rerū de-
serit et q̄cqd aliud i mūdo ē vili-
p̄edit. **D**e sagena v̄o missa in
mare expoit idē saluator d̄ eccā
q̄ n̄c pisces. i. boies bōs et ma-
los simul ḍ̄tinet: in littore tamē
b̄ vite. i. in iudicio vltio písca-
tores sagene. i. r̄cōēs de? et āge-
li inter istos pisces discernent.
q̄r bōs in vase sua. i. in padisi
ēpositoia eligēt et assumēt: ma-
los v̄o foras in barat̄ mittent
2° mact̄ p̄o. Capitib⁹ ḍ̄putatis
foras miserūt. **D**e hoc q̄ xp̄; fi-
liū fab̄ v̄bant dimitto

Om̄ herodes tuliss̄ bēo
diā v̄xore philippi fr̄is
sui t̄ de h̄ iobes baptis-
ta ipsū arguēt dīcēs q̄ sibi v̄xo-
re fratr̄is sui dū viuēt bēre non
liceret. alligavit eū herodes in
carcerē et ipsū occidē cupiebat.

h̄ populū tiebat. Cū igis̄ in die
natalis bēodis festa et om̄nia
parēt accidit q̄ filia bēodiadis
corā rege saltait. q̄d regi et siml
discubētib⁹ ḍ̄placebat. p̄ q̄d ḍ̄
sub iuramēto sibi p̄misit q̄ quic
q̄d petēt ab eod̄ sibi daret. Illa
v̄o p̄monita a mētrice m̄rē sua.
caput iobis q̄ erat i carcē petijt
Rex aut̄ iratū se dissimilās. h̄ p̄
iuramētu se nō posse asserēs ca-
put iobis ḍ̄putari et puelle fal-
tati dari mādauit. Que statī ca-
put in disco positū corā oib⁹ si-
mul om̄niātib⁹ m̄rē dedit. Mo-
raliter loquēdo p̄ istū regē pōt
ai? vel intellectus accipi a q̄ ḍ̄stat
boiez totū regi. mētrix ista fiḡt
carnē. q̄ reuera vxor philippi. q̄
interpretat̄ os lāpadis. i. diaboli
qui viget intellectus splendore
potest dici eo q̄ sibi et suggesti
om̄ibus suis solet faciliter incli-
nari. qui frater istius regis idē
frater animi dicitur pro eo q̄ v-
ter q̄ esse nature rationalis com-
probatur. per istam filiam sal-
taticem concupiscentia intelli-
gitur que a matre ista meretri-
ce idest a carne tamqm̄ filia ge-
neratur que pro eo dicitur salta-
re. quia coram rege. idest coram
aio solet nūc vnius peccati nūc
alterius delictōes offerre ut ip-
sū ad voluntatē suam et ad ma-
tris b̄ votū valeat incliare. Per
iobem in q̄ est grā hinderis seu
conscientia intelligitur vbi diui-
na gratia principaliter situat⁹.

Matth*s*

et que regem. i. animū delinquē
tem cōtinue redarguit a hortat̄
Ista igit̄ itur ē veritas q̄ q̄nq; rex
mentis nostre. i. aīmus accipit
sibi i cōcubinā v̄xore dyaboli sc̄z
herodiadē que interptat̄ glori
ans in pellib⁹. i. in carne que in
carnis pulchritudine gloriatur
inquit̄ ipius malis delectaciō
bus acq̄escit de quo tñ iohānes
i. oscia ipm redarguit a sibi nō
licere banc meretrice habere vel
sibi acquiescere predicit Qua p
pter sepe fit q̄ iste rex. i. anim⁹
iohannem. i. bonam cōsciēciam
incarcerat ip̄ amq; vniculis ma
lay cōcupiscēciarū vel oplacēci
rum alligat et sic votū redarguti
omis impedit et retardat. qd̄ v
tq; fit qñ istū hominem in carce
re male osuetudinis diu seruat
Animus enim carnem oblecta
tur. iohāne. i. osciecie rep̄benfio
nem non diligit. et ideo ut iphi⁹
carnis delectacionib⁹ possit libe
revti in carcerib⁹ malarū cōpla
cēciarū et consuetudinū claudit
Eze xix. Posuerūt leonē in carce
rem ne audiret̄ vox iphi⁹ ampli
us sup montes finaliter sic ac
cidit q̄ aī herodes et herodias
continue in coniunctiō idest dum
anim⁹ et caro a male affectioēs
vacant delectamentis et solacijs
statim solet filia herodiadis. i.
carnis cōcupiscēcia saltare et co
ra iphis nūc ad gulā et ebrietatē
nūc ad pigriam et luxuria; sal
tus suos ordinare. psa. xij. Sal-

tabūt ibi syrene i edib⁹ volupta
tis. Tm igit̄ facit ista filia me
reticis. s. cōcupiscēcia q̄ iobēs
totalit̄ decapitat̄ et conscientia
penitus deperit et q̄ rex iste. s. a
nim⁹ aī meretrice sua. i. aī carne
fine timore dī. i. fine doloris scru
pulo fornicat̄ dicēs sue consci
encie pprie illud psa ix. Ex quo
dormiūsti nō ascēdet q̄ succidet
vos. Vel allega exēplariter quo
mō non amat pestilēs eū: qui se
cōrtiḡit. p̄v. p̄v. Et quomō non
diligūt viros iustos q̄ eorū sce
lera rep̄hēdūt ymimo iphi⁹ q̄nq;
penas et miseras p̄curant p̄v.
ix. Qui arguit derisorē: sibi iuri
am facit. Vel allega q̄ mali qui
audent publice bonis nocere so
lēt sibi vias et occasions q̄rere.
ut sub colore alicui⁹ iusticie pos
fint iniquitatem implere sicut fe
cit iste q̄ sub specie iuramenti de
collavit ihoēz. Seneca dicit q̄ no
cere vult sp̄ cāz iueit. Cū xp̄c se
cessissi i nauicula ad locū desertū
seorsū securē sūt eū t̄ be et miser
tus est eis. et curauit languidos
eoz. Cū igit̄ respere factū eis
venerūt discipuli eī dicētes ei q̄
turbas dimitteret ut q̄libet de de
serto recedens cibos sibi cōgruo
p̄curaret. Desertus est inquiunt
loc⁹ b̄ dimittit t̄ bas ut eūtes in
castella emāt sibi escas xp̄c volēs
suis auditorib⁹ escas dare cū eēt
ibi puer vn⁹ q̄ bēbat. v. panes
ordēaōes a duos pisces. p̄cepit
t̄ bas discubē. accipiens dictos

Matth.

panes et pisces benedixit et fre
git et p discipulos turb dari ius
fit. Discipuli igitur turb distribue
runt. et sic quinq; milia hominum pter
muliis et puulos q; numerati non sunt
de istis v. panibus et duobus pisci
bus usque ad saturitatem dedeant. ita
q; eis copibim fragmentorum sup
fuerunt. Colligite inquit fragmenta
ne peat. Satis ista patet h; ma
thiei vi. lu. ix. et iobā. vi. Ista ex
ponunt coiter q; v. panes ordea
cei vetus testamētū designant. qd
a. v. lib; moyse cepit originem
Bñ ordeacei dicunt p eo q; in il
lis sub palea historie medulla
sensuū continet. Duo pisces nouū
testamētū designant p eo q; ibi du
plex caritas p̄cipit in q; tota lex
et prophetē p̄dē noscunt. Cū igit
i debito h; m̄di sint. v. milia homi
num q; dñi sunt secuti sc̄i vniuersitas
fidelium q; ad fidem xp̄i sunt roti. q; p̄
quiq; sensuū appetitus bis sub
nūo quinaio sunt continēti. vult dñs
q; cibis spūalib; refocillēt. ita q;
quinq; panibus q; puer moyses
nobis obtulit sc̄i quinq; libros
legis antiqui. duobusq; piscibus hoc
ē doctrina euāgelica continēti du
plicē caritatē spūaliter recreat.
Vult ei q; oēs isti sup fenū. i. su
p; hūore gratie et caritatis vel su
p; spē viroris eterne glorie reau
bant. et q; discipuli. i. plati doc
tores et pdicatores istos scrip
turarū cibos exponēdo frāgāt et
q; ipsis discubentib; et auditō
rib; simplicib; pdicando distri

buāt. reliqas vero quas isti ru
des cape non possunt idē subtili
ora sacre scripture ab ipsis disci
pulis. i. a scientificis viris reser
uari. et a mēsa taliū subleuari.
Simplices ei grossa ciborum frus
ta et rūdia sacramēta et docimē
ta scripturarum debent cape fra
gmēta vero. i. subtile scripture
sententias non possunt degustaē
quapropter doctores talia dñt
subtilioribus reseruare et in du
odeci copibimis. id est in librīs et
codicibus doctrinā duodeci ar
ticulorū fidei continētibus sapien
ter reponere dicentes cū aplō p̄
ma ad eorum tercio Non potui vo
bis loqui quasi spiritualibus s;
quasi carnalibus in xp̄o. lac vo
bis potum dedi et non escam. Vel
dic q; quinq; panes sunt qn
q; vulnera cristi. duo vero pis
ces sunt duplicitis nature misteria
cristi. Nos igitur qui in deserto
huius mundi vel religiosis vi
uimus istos cibos p fidem et de
uocationem comedere debemus e
ciam sup fenū qd hodie ē et cras
in clibanum mittit. i. sup mēo
riā nostre fragilitatis recumbē
et sic p spūale recreacionē in xp̄i
cū uiuō poterimus faciat. Vel
dic q; p istos panes qui coedē
do non fuerit cōsūpti. sed potius
multiplicati ita q; oībo sufficerēt
possū intelligē sacremētū altaris
qd sumēdo non minuit. et q; ita
quinq; milibus hanc vī comp
bat sufficere. Quarto reḡ q̄rto.

Matth.

Comedet: et supererit. **V**el dic q̄ isti ab̄ sciāz signant. q̄ distribuēdo multiplicat̄ et cū auditores saturati fuerint plus remanet distribuētib⁹ q̄ ab alijs reportatur. **L**uce xix. habēti dabit̄ et habū dabit̄. **V**el dic de elemosinis q̄a qn̄ discipuli xp̄i. i. deuoti fideles bona sua distribuunt liberaliter eūtib⁹ in desertū. i. pauperib⁹ et egenis sepe fit q̄ plus habēt in residuo q̄ in elemosinis expēdētūt. dñs enim multiplicat bona taliū liberaliū. q̄a sicut dicit̄ luce vii. **D**ate: et dabit̄ vobis. et p̄p̄ xviii. Qui dat pauperib⁹ non indigebit. **E**t aduerte q̄ xp̄c legit̄ panes multiplicasse ad denotadū q̄ tpe sterilitatis et necessitatis debemus elemosinas dare. Alias enim nō legit̄ panes fre-
gisse nisi eūtib⁹ in via et octo milib⁹ in beremo. In quo notatur q̄ hoī est licitū bona sua et in deserto. i. paupib⁹ in via. i. viato-rib⁹ et pegrinis: in cene diuinio. i. discipulis familiarib⁹ et aicis. **E**t sic isti sūt tres panes d̄ quibus dicit̄ luce. xi. Amicē accōmodamichi tres panes. **V**el dic q̄ il-
lud qd̄ p̄dictū est q̄ secute sūt eū turbe multe rē. p̄t applicari ad h̄ q̄ nullus p̄t ita ad deser-
tū religionis et solitudinis fugere quin turbe malay cogitationuz et affectionū ip̄m p̄tin̄ studeāt comitare. **V**el si vis illud qd̄ poi-
tur h̄ et qd̄ etiā replicat̄ i multis passib⁹ scripture sacre p̄ter mu-

lieres et puulos vbi videſ īnū q̄ mulieres et puuli non solent puectis et maiorib⁹ numerari. p̄t applicari ad h̄ q̄ numerus significat eterne glorie ascriptiōnem: quia s̄m veritatez viri. i. psone viriles et pfecte solū merētū apud deū cōputari. i electo rū numero numerari. **S**apiē. v. Ecce quomō cōputati sūt int̄ filios dei: et inter scōs sors illorū est. **S**ed reuera mulieres. i. psone mobiles et carnales effeinate pueri. i. psone pueriles iuste et i grata ī tali numero non dñt poi nec apud dei ascriptionē in elec-
toz numero oputari. vñ de quo libz dampnato p̄t expōni illud. **J**ob. ij. **N**octē illā tēbros? t̄bo possideat: nō oputetur in dieb⁹ anni: nec nūneret̄ in mensibus. **C**ristus iussit discipulos suos p̄cedere trans fretū donec dimitte-
ret t̄bas tādez vero dimissa t̄ba ascēdit in mōte solus orare. **V**el pe autē fō nauicula ī quā ascēderant iactabatur ī medio mari magnis fluctibus. erat enim ven-
tus contrarius illis. **N**octē venit ibs ambulans sup aquas et cu-
z nauim intrasset cessavit ventus. Ita q̄ illi qui ī nauī erant mirati sūt et adorauerūt eū discipuli et dixerunt. vere dei filius es. **C**Die q̄ nauicula ecclēsie ī qua dis-
cipuli cr̄sti. id ē vniuersi fideles trāsferat̄ et nauigant ad gloriā padis dū est ī mati hui⁹ mūdi mltis t̄bulacōm fluctib⁹ agitat̄

Matx.

Ventus ei tēptacōnis dyaboli cōstratia eīdē ipsamq; sp mītitur submīgē in p̄fūdū Illud autē potissime fit qn̄ xpc absen̄ ab ista nauī videtur et qn̄ nrōy pccorū rōne ab ista sua nauicula quātū ad grāy ex̄cellēciā absen̄at qz deus videt ec̄cias ppter pccā suā dīmittere q̄p nccē ē eā mltis tribulacōib⁹ et tēptacōib⁹ fluctuare et multis pīculis subiacere Ideo dñs videt dicere illud Jē. xij. Reliq domū meā Et sub iūgit causam qz facta est michi hēditas mea rē. Vixtamē loco et tpe solet xps sup aq̄s et flāis tribulacionū calcare et ad discipulos suos in nauicula ec̄cē misericorditer p grāy reuenire et sic benedicta sua presentia facit vētū tēptacōnū et dyabolicarum insufflacionū cessare et fluctū tribulacōnū quiescere et totam nauicula ec̄cē tranquillare Tho. iii. Post tēpestatē trāquillū rē. **V**el dic q̄ nauicula ē aīa q̄ tē pestatib⁹ tribulacōib⁹ cogitacō mīb⁹ stīnue fluctuat et a vēto si bi cōtrario i. a mūdi īam gloia stīnue mouet et agitat mī qn̄ xps ad eā p grāy venit et eā sua spūali p̄sentia ēāmunit. Cristi ei absentia reddit mētis nauiculam fluctuosam sua vero presen̄tia ipsam facit stabilem et quietam Augustinus Inquietū est cor meū donec quiescat ī te dñe Et dic q̄ xpc in q̄rta vigilia noctis remisse legit sc̄i in q̄rto pūc

to pemittētē xpc visitat mētē nostram. Prīma vigilia ē discussio seu meditacō. secūda cōtricō tercia cōfessio. q̄rta satisfactō. seu p̄seuerādi cōstās intēcio In ista xps ad nos remit et a dāpnacō ms pīculo custodit nos Vem ad liberandū nos domine deus virtutum et oīde facē tuā rē. h̄ ps **V**el dic q̄ nauis ec̄cē in mari būius mundi fluctuabat ita q̄ totus populus q̄ ibi stīnebat mortis pīculo subiacebat quo usq; ipse xps media nocte p̄ beatam incarnationem et nativitatem remit qui omnia tranquilla uit **V**el dic q̄ exemplo cristi nos debemus turbas negociorū et secularium et hominum ymmo turbas cogitationum et affectionum relinquere et in monte contemplacionis ascendere et solū ibi dominum exorare **C**ū cristus nocte remiret ad discipulos qui in nauicula fluctuabant ambulans super mare turbati sunt discipuli dicentes quia fantasma est non enim aduertebat q̄ esset cristus sed magis credebant q̄ esset aliquis spiritusfantasticus. cristus vero viden̄ eos clamantes et timentes dixit eis **H**abete fiduciam ego sum nolite timere Petrus vero inter ceteros audacter dixit Domine si tu es iube me remire ad te sup aquas. Quem cum ihesus ad se vocaret et petrus de nauī descendens sup aquas siccis pedibus

Math.

esus ibesū applicaret vidēs rē -
tūz validuz timuit et ideo mergi
cepit. sed statī cū ad dominū cla-
masset dīcēs dñe saluum me fac
xpc extēsa manu ipm recepit et
icredulitatē ei⁹ increpaīt dīcēs.
Modice fidei q̄re dubitasti. **A**c
si diceret **S**i non dubitasses nū
q̄ mergi cepisses. **I**sta pñt ap-
plicari ad ostēdēdaz veritatez fi-
dei q̄ qñ in homine fixa ē certa et
indubia: q̄cquid in virtute spei
faere vult facit. modica tñ hesi-
tatio vel dubitacio impedit op⁹
istud. Requirit enim q̄bō in nul-
lo dubitet cōplēdū sed poius il-
lud qđ vult fieri credat p̄ certo
fieduz. **V**n̄ r̄cā cā q̄re iste retule
et persone simplices faciūt qñqz
mirabilia expimenta que tamez
homo r̄onabil⁹ et sensatus nūqz
iuemit eē vera ppter firmā credu-
litatez quā habent quā tamē ho-
mo sensatus nunq̄ bz. qui sp̄ in-
quirit cāz rezac per hoc sp̄ dubi-
tat sicut p; infra xvij. ubi dictuz
est aplis q̄ ppter incredulitatē
suā non poterant demonū eieci-
se sicut infra xxii. dicit **S**i nō be-
fitaueritis non solū ficalneā areſ-
cē sed eciam mōtes trāfferre po-
teitis sicut p; b̄ de petro qui non
fuit mersus: nisi quando mōcepit
dubitare. **M**odice iquit fidei q̄-
re dubitasti. **V**l̄ dic q̄ exemplo
petri nos alij q̄ quādoqz descen-
dim⁹ ad naiculā i mare id ē in
claustro ad negotia mūdi et dō
templacionis securitate ad actie-

vite fluctuosos labores. et nichil
lominus ad xp̄m sepe currim⁹.
et i ipfis aq̄s. i. i mūdi negocij⁹
nos posse saluari speramus **V**ex
quia ventus validus tribulatio-
nuz nos agitat hic est q̄ qñqz in
malis cōplācēcij⁹ mergi incipi⁹
q̄ ppter dampnationis piculuz
formidamus. **N**os igit̄ qñ istā
mersionez sentimus ad xp̄m de-
bemus per orationez clamare et
ipfius auxiliū implorare dicētes
Dñe saluum me fac. **E**t illud p̄s:
Non me demergat tempestas aq̄
Ipse vō si nos deuote clamātes
iueiat. statī manū suā adiutice
extēdet et nobis dulcē subueni.
et et succurret. **V**el dic q̄ exemplo
xp̄i sunt multi boni xp̄iani. i. bo-
ni et sancti viri. qui prima facie
creduntur esse fantastia id ē y-
pocrate et vani qñ sup aq̄s p̄spe-
ritatis mundane vite videntur
transire per cōtemptum et mun-
di gloriam conculcare sed ex o-
peribus viri sequentibus veri p̄-
bantur ita q̄ ipfis mediantibus
alij ad conculcationem simile p̄-
uocat̄ dicentes **D**ñe si tu es in-
qt iube. z̄. **V**n̄ **J**oban. x. **O**pe-
ra que facio testimoniū p̄hibent
de me.

Quoniam dominus descendē-
ret i partes tyri et sydo
mis ecce mulier chanaane-
a a finibus illis egressa et secun-
dum marcum domum ingressa
clamauit **D**ñe miserere mei fili-
david filia mea male a dmōmo

Mathe*l*

verat. **V**nqz ista nō erat de gñe
ist^l h de genē sirophemisse. dñs
qñi nō audiens eā pñfñbat. **D**i
cebat ei se nō eē missū mñi ad o
ues q pierūt dom² israel. et qz
nō erat bonū sumē panē filioꝝ
et mittē cambo qz tamē dñā mu
tier clamās et orās instabat. et
caēs dedē de mīcis de mēb dnō
rū cadēibꝫ allegabat. **E**cīā mqt
dñe. nā et catelli edūt de mīcī q
cadūt de mēsa dnōꝝ suoy. **I**o do
minus misertus sibi dixit. O mi
lier maḡē fides tua. fiat tibi sic
petisti. et sanata ē filia ei? i illa
hora. **I**sta mīr cbananea et gē
tilis fīgt aīam peccatiōē c² filia
fīgt ei? **O**scīaz at; mēte seu volū
taꝫ. qñi i² fit ḡmlier ista scz pec
catix aīa de finibꝫ tīci q̄ interp
tatā agustia et dñocō ūqstatīs scz
de statū pecā qd̄ poīt aīaz i dñom
coēz mēstātie et in agustiā des
pacōis et tristicie p̄ cotriōem e
gredit^r et dñm sp̄ ei et securitatis
scz statū penitētie ingredit^r. ge
mēs et flebilis p̄ filia sua. i. pro
mēte et voluntate sua dñi a dēo
ne p̄ pccm obsessa dñū huiliter
dep̄cat^r. dñomū ei tūc filiā nrām
p̄ diuersas cōcupiscēcias et mise
rias flagitat atz turbat. **S.** i^r **F**ili
a mea mō defūcta est. **H**z se pe fit
ḡ diuina pieta^r statim nō exau
dit quin ymimo veracōe; illius fi
lie. i. pccā nostra et mentis nos
tre miserias sibi dissimulacione
pertransit. **V**idet enim q̄ ex hoc
fragilitates proprias cognoscit

et sic ad recurretendum ad domi
num fortius mardescit. **H**apien
tie vndetimo. **D**issimulans pec
cata hominum propter pemtē
tiā. **V**nde dominus videtur aīe
dicē illud quod subditur. **N**on
est inquit bonum sumere panē
filiorum et mittere cambus. **A**c
fi diceret. **N**on decet gratiam im
pendere peccatoribꝫ sed filijs et
sanctioribꝫ. **H**z ipsa debet subiū
gere. **D**omine nam et catelli e
dunt de mīcis que cadunt de mē
sa dominoꝫ suorū. **H**oc ē dictu
Eciam peccatoꝫ debent refici tu
is beneficijs. quia tu remisti nō
iustos sed peccatores saluaē. et
ideo filiam meam. i. mente me
am debes liberare. **E**t vere si do
minus persuerantia in nob̄ vi
deat et istum ardorem deuocio
nis inueniat in nobis ipse dico
qui est pams vite qui potens ē
canes et filios. i. deſt peccatores
et iustos misericorditer faciare.
psalmista. homines et iumenta
saluabis domine. istam vex
acionem temptationū a nobis
auferet. et mentem nostram trā
quillam faciet. **V**nde **M**arci sep
timō capitulo dicitur sic. Inue
nerunt puellam super lectum.
et demonium ab ea exiuisse. et ce
tera. **O**el dic ḡ gentilis ista
mulier significat gentilitatem.
cuius filia. i. cuius gens demoni
is p̄ ydolatriā sbiacēbat. **H**āc i²
filiā. i. gentem gētīū dominus
nō statim a principio curauit. **H**

Matth.

aliqdū languē p̄misit. q̄ ipē q̄ erat p̄mis filioꝝ p̄ncipalit ad o ues et ad filios isrl fuit missus. quoy patribꝫ eāt re p̄missus. si nāliter tamen istā filiā liberavit. qn̄ p̄ aplōs suos fidē suā gen tibus p̄dicavit Tren. iiiij. Gau de filia edom: ad te quoq; remet calix. i. fides. Vel dic q̄ p̄mis filioꝝ. i. sacra theologia non debet camibus dati. i. in negotioꝝ seculatiū vſibus deputai. Vel dic q̄ canes sunt obstinati et infideles. vel etiā simplices atq; rudes. P̄mis igk̄ filioꝝ. i. s̄btilitates et ar duitates fidei et sacre scripture q̄ solis sp̄ualibꝫ filijs. i. fidelibꝫ et sc̄ientias virtutis debent dari. nō de bent istis camibꝫ p̄dicari. Supra viij. Nolite sc̄m dare camibus: et margaitas ponē ante porcos. ne forte cōcūlēt eam pedibꝫ. et con uersi diripiāt nos. Hic dicit q̄ ante dñm posuerūt oecos et clau dos. quos vt sanauit. mīrate sūt turbe. vidētes mutos loquētes. oecos vidētes. claudos ābulātes et magnificauerūt eū. Dic vero nos debem⁹ gaudere et admirati et dñm magnificaē. qn̄ videm⁹ q̄ per ei⁹ mām infirmi sanant idest p̄cōres cōuertūtur. et quā do muti. i. obstinati p̄ cōfessionē loquūtur: oeci. i. ignorātes p̄ dis crecionē vidēt: claudi. i. ad bene opandum ibabiles p̄ bona ope ra p̄ficiūt. Gaudiū em̄ angelis dei est super uno p̄cōre pemiten tam agēte. Luce. xv: quia sancti

viri et ageli sūme debent de cōuer sione peccatoꝝ gaudere

Videns ihūs mītitudinē hoīm. qui ipsū secuti fue rānt in desertū. cepit dicē de eis dem. Misereor super turbā quia iam triduo p̄seuerāt meā nec hñt quid māducēt. et dimit b̄ter eos ieūnos nolo. ne deficiāt in via: quidā em̄ eoy delonge re nerunt. Igit̄ cum discipuli nichil p̄ter vij. panes et pisculos pau cos haberēt. iussit eos distribui. et fuerūt inde q̄tuor mīlia hoīm faciat. quia sc̄z de tam paucis ci bis ad facietatē satis sup̄serunt: septē vero sp̄orte de reliquijs remanserūt. Dic cum xp̄c in deser to huius mūdi multos videat q̄ iam triduo. i. in fide trinitatis cū eo p̄seuerāt. timēs ne propter de fectū sp̄ualiū ciboy deficiāt in vi a p̄fectiois et mor⁹ voluit q̄ discipuli sui. i. eccliaz̄ mīstri septē pa nes cum pisculis paucis. i. septē ecclastica sacramēta cum ceteris faēmētibꝫ ēmēdijis ipfis distri buāt. vt sp̄ualit̄ refecti ī hac via fortiore existāt: septē v̄o sp̄orte. i. septē virtutes morales sup̄sūt que ex septē sacramētis subuemunt et succrescūt. Et illoꝝ quidā de lōge reuenerūt q̄ de statu pec cati ad pīmā appropinquāt. Io sue ix. De terra lōgīnq̄ venimus serui tui. De hoc aut̄ vbi xp̄c pe cijt a discipulis suis quē ipsū cē dicerēt hoīnes. et vbi poit respō sio et commēdatio petri. necnon

Mathew

multa alia dca xp̄i nichil pono
¶ adūte c̄ ea xp̄i trāfigūacōe.
Hisup̄it ihs sc̄u petrū
iacobū et ioh̄ez. et dux
it eos in mōtē excelsū se
cessū et trāfigurat̄ est ātē eos.
et resplēduit faties eius sic sol;
vestimenta aut̄ ei⁹ facta sūt alba
sic mx f̄cā ē facies eius altera sic
dic̄t lu ix q̄ apparuer̄ illis moy
ses et helias loquentes cū ipso.
Ecce autē nubes lucida obūbra
uit illū Et ecce vox de nube dices
Hic ē fili⁹ r̄c̄ Petr⁹ aut̄ tē dixit
Dñe bonū ē nos h̄ eē si vi⁹ faci
ā? h̄ t̄ a tabernacula tibi vñū mo
ysi vñū et helie vñū Ista pos
sūt applicati q̄ q̄aq; vult sp̄ua
liē trāfigurati et p̄ dūfioe; et pe
nitētiā in vi⁹ sp̄ualē et sc̄ificum
trāformari ista q̄ sequūt̄ h̄ d̄
p̄ ordinē opati. Dz eī p̄ seorsū
i. a tumultu hominū recēdere. i
mōtē atēplacōis et celestū affō
mis ascēdē petr̄ iacobū et iohā
nē. i. bona societate q̄rere et nō co
ra alijs dūsati p̄sonaliter et ma
nē. q̄ ante oia bona societas est
q̄rēda et turba malorū boīm fu
gienda. In montē mqt seorsū.
Vñ seū. de moib⁹ dt̄ ḡ solitudine
q̄rit qui cū innocētib⁹ vult viue
Unde ecc̄ xxvij. In medio cogi
tatiū legē dei esto. Tūc em̄ hō
p̄ ouersacōe; facilius trāfigua
bitur et facies sue mentis p̄ gra
tiam et discrecōe; sicut sol splen
debit et illuminabit vestimentū
sue conuersacionis per candore

innocentie et decētie sicut mx de
albabitur. et sic species cōdicōis
sue in aliam alterabitur et verte
tur Facta est inquit species ei⁹
altera. Primo regū decimos. Nu
taberis in virū alterum. Et tunc
moyses idest lex et sc̄ia: helias.
idest sanctitas et innocentia ip
sum cōcomitabunt et bona doc
trina quātum ad primū bonaq;
sancta vita quantū ad secundū
apud eum permanebunt. quia
ista sūt in quibus tota lex pen
det et prophete. Talis etiam sic
figuratus et mutat̄ a nube sp̄le
dida idest a lumine celestis gra
tie et glorie obumbrabitur et fi
lius dei dilectus merito vocabi
tur et vt audiatur ab alijs in dei
spiritualem filium eligetur Hic
est inquit filius meus dilectus.
in quo nichil bene complacui r̄c̄
Quia reuera tales merentur fi
lij dei nūcupari et quando aliud
predicant vel mandant ab alijs
deberent audiri et si prelati fue
rint eis obediri. Johannis sc̄u
do capitulo. Quæaq; vobis dix
erit facite. et cetera. Exodi vīcesi
mo tercio capitulo. Obserua eū
et audi vocem eius. r̄c̄ Si enim
modermi predicatorēs essent a
turbis et a seculatib⁹ negocijs
segregati et in montem contem
placionis eleuati. per spiritua
lem conuersacionem et a cōmu
nib⁹ morib⁹ boīm exaltati r̄c̄
p̄fō a sclātib⁹ audiret̄. et vba
eoy et p̄dicacōe libeti⁹ audiret̄

Math.

ita q̄ ibi diceret illud abbas. **iij.** Domine audiui auditum tuū et timui Tūc p̄ certo petrus iacobus et iohannes .i. socij et vicini ip̄oy sanctitatem et gloriā videntes potuerū dicere. Domine bonū est nos b̄ esse. quia in societate taliū gloriabuntur adēe. et tria tabernacula se velle facere dicent iquātū sc̄e trinitatis fidem ip̄orū p̄dicatione cognoscet. Dñe iquit petrus bonū ē nos b̄ esse. faciamus b̄ tria tabernacula. **V**el dic q̄ illi qui sūt petruſ idest agnoscētes per discretionē et sapiētiā. Iacobus idest suplātantes diabolū mundū et carnē p̄ humilitatēm paupertatem et continentiam. Iohannes .i. gratioli per puritatem et inocētiām. digni erūt cū xp̄o montem ascendere padisi et ip̄m cōtemplati spūalit et videre. **Psa. xxixij. a** ir. Rege in decore suo videbunt **V**el dic q̄ iusti debent i semetip̄ his r̄ qui interptat̄ vñct̄ .i. pietati: moysi legislatori .i. reitati: belye qui achab reprehendit a p̄phetas baal occidit .i. iusticie et reitati tria tabernacula p̄pare: sc̄ pietati in affectu seu in cōcupisciibili: reitati in itellū seu in volūtate: iusticie vero i irascibili debet domiciliū dedicāe. et tunc posuit dic illud ps̄. Quidam dilecta tabernacula tua dñe v̄tutū ac̄. Quidam puer oblat̄ est xp̄o vt sanaret̄ erat em̄ sic ut dicit̄ lunatic̄. vide mat̄. xlvi de didragma. Illi qui

tributū siue didragma recipiebat de singulis p̄ romanis. questū sūt petro de xp̄o eo q̄ nō soluēt censū illū. quo opto xp̄us petrū ire ad mare et hamū mittere p̄cepit et staterem in ore primi p̄scis ip̄m repertus p̄dixit. quem p̄ se et p̄ petro ne scādalizat̄ exactorib⁹ iussit dari. Nūc iqt̄ ne scādalizem⁹ eos vade ad mare. et staterem quē i ore p̄ mi p̄scis repies. da eis p̄ me et p̄ te. **I**sta p̄nt allegari exēplarit̄ q̄ multa p̄ euitādo scandalo sunt facienda. que alias fieri non debet. Cōstat q̄ xp̄s tributo nō erat obnoxii. et tñ ne suscitaret scādalū. fieri voluit tributarius Homo enī q̄ntūq; fit liber at nobilis debet q̄nq; contra libertatem dignitatem at nobilitatē p̄pria dissimulare et facere. ut sic scādalū et alioy offēdiculum valeat euitare. et ne causas litiū vel discordiarū possit si securus faceret suscitare. **M**ath̄. xvij. Vē enim homini illi per que scādalū venit. **V**el dic q̄ xp̄s v̄l p̄trus q̄ pecuniā non habebant designat paperes et maxime religiosos. Piscis vero q̄ staterem in ore habebat mūdi diuites signat q̄ i mare huius mūdi vagā f. dinitijs et pecunijs accumulat̄. q̄nq; igit̄ xp̄s et petrus .i. religiosi et pauperes idigent pecunia et maxime q̄n hñt soluere naua laudona v̄l tributa. ad p̄ses .i. ad dites cū hamo huīlis

Mathy.

piscacōis et supplicacōis recurrit
p̄ cō ip̄ dītes seculāēs dñt p̄
eī soluē. a p̄ trāseūdo p̄iaulū vel
euitādo scādalū necāa mīstrare
in hoc ip̄ pisces. i. mūdi dītes
et voluptuosī xpo et suis paupi
b̄ p̄fitūt qz loco et tpe suis pe
cunījs et dīcījs ip̄b̄ necāa p̄uidēt
Sic iōne n̄. de p̄ise legit̄ q̄ ionā
piectū i mare rēcepit et eū ad li
tus sanū et saluū detulit et eīje.
at **I**git̄ bono diuīti dīct̄ illō p̄s
Tibi dēlictus ē paup. 2c

Eccl^{is} de luttu e paup. Et
Ecce pōit^{ur} de illo puerō p
posito maioriō i ex^m q
dicāt fuisse būtū marcia
lis. quē dñs aduocās statuit in
medio eorū et dixit Quiaq; bu
miliauerit se sic puul? iste bū ma
gn? ē in regno celorū rē Hoc
pōt adduci ad hoc q; xpc diligit
in oēcīā et huilitatē et quō ipse
zelat p pauperib; et simplicib;
dices Qui recipit puulū vnū ta
lē: me recipit. et q; scādalizat rē
Dicāt bū q; q; cētū oues bēbat
p didit vnā. q; relinquēt non agi
tanouē in deserto et vadit illā q;
rē q; errauit Et siē dicāt lu. xv. et
cū inuētit eā. iposuit in hūeris
suis gaudēs et duocās aicos su
os et gaudēt q; pluimi sup illā.
Sic inq; gaudiū ē āgelis sup v
no pecōē pniāz agēte q; sup xc
ie. iustis q; nō indigēt pniāz Nō
eī ē volūtas apd prē; vrīn vt pe
reat vn? de pusillis vrīs Ista
exponūt de āgelis et hoib;. In
pincipio eī bēbat de? cētū oues.

• i. āgelos et hoīes qz sc̄ x̄c̄x. q
d̄stāt ex nouēario in seipso m̄lti
pliato āgelos s̄ignt q i ix. ordī
b̄ sūt disticti Vn? v̄o īstās nūs
būanā nāz designt. qz ab illo v-
no hoīe tota p̄cessit. Videſ igif
x̄pc̄ ouē vñā de grege suo p̄ditā
et errātē sc̄ būanū gē? dimissis
x̄c̄x. ordib̄ āgeloꝝ in deſto pa-
diſi venit in h̄c mūdū pſonalit̄
q̄rē ouē istā. sc̄ būanā nāz quā
ſuis būeris p̄ btāz m̄caſcōe ſi ipo
ſuit et ad deſertū padidiſi cū āgel
reportait. t̄ āpli? ſup̄ muēcōe a
ſaluacōe ei? ad h̄az gauiſus ē q̄
ſ x̄c̄x. i. ſ ix. āgeloꝝ ordies q̄s
sc̄ nō aſſumpfit Nulto em̄ pl?
viſeſ homines q̄y āgelos dilex-
iſſe. et de ſalute eorū āpli? leta-
tus fuifſe. inquātū naturā būa-
nā nō angelicā legit̄ aſſumpſiſ
ſe diſes illd̄ p̄u. viij Delicie mee
ſuit cū filijs hominū. r̄c̄ Vel fi-
viſ dic iſta ad oſtendendū quā
tū gaudiū eſt deo t̄ angelis ei?
ſup̄ conuerſione hominiꝝ pecca-
toris De vno ſeruo neqm̄ b̄
agit qui deſebat regir. milia ta-
lēta. qui cū nō haberet vnde ſol-
ueret que deſebat. iuſſus eſt cū
vxore et filijs renundari et om-
nia que habebat diſtrahi ut pe-
cumia ſolueretur Verum quia b̄
uus iſte ad pedes domini ſup-
plex proceſſit et dilacionem po-
poſcit Paciam inq̄t habe in me
et oia reddā tibi. dñs miſeritus
ei? nō ſolū ei dilacōe; dedit ym-
mo totū debitum relatauit Iſte

Mattij.

Iste tamē seruus dimissus cui dā seruo q̄ debebat sibi centū denarios simile facere noluit quinimō cū dilacionem peteret. ipm tñ i carcōrem donec redderet debitum alligauit. Rex vero andiens hoc reuocat seruum et suaz i pietatez increpans sic porat. Serue neq̄ omne debitū dimisi tibi quia ro gasti me. ideo oportuit te misere ri conserui tui sicut et ego tui mi fertus sum. Iustus igit rex ipm carcētibus tradi dit donec vniuersū debitū reddet. q̄ ipm vberibus cōdempnauit. **E**sta pabola saluatoris expomitur p scipm et ad hoc principaliter videtur tendere q̄ illud qd aliquis vult sibi fieri alteri debet facere et q̄ a deo vel plato relaxari desiderat debet istos q̄ sibi sūt obnoxij relaxare et suis iniuriantib⁹ miam petenti b⁹ indulgere. **Ecclesiast. xxvij.** Dimitte pxio tuo noēti te. **Lu**ce vi. Dittite et dimitte⁹ vobis Cui⁹ tñ fit contrariū qr mlti sūt sicut seruus iste qui bene volunt q̄ secum agatur misericordit ipi vero non cū alijs agere volunt nisi crudeliter. Volunt em⁹ q̄ ipis misericorditer indulgeant et tam si q̄s eis aliqd debeat vel aliquā iniuriam faciat nolūt quiescere quin ledatur. Constat em⁹ q̄ rex omnium deus cui libet condonat cui libet peccat et remittit et crudelites et mali alijs suis debitorib⁹ vel in iuriatib⁹ nō remittunt sed po cius crudeliter punire vel exigē

cuncta volunt sicut ad hā pat̄ de multis qui in infirmitate positi sive spūaliter postulant et sup plicat a deo miseri et tamen q̄ sanantur solent contra alios im pie debachari. **Ecc. xxvij.** Hō hoī seruat irā: et a deo querit me delam. In hoīem simile sibi non b̄ miscediaz: et de pccātis suis dep cat. Ip̄e dū caro sit refuat irā et ppiciacōez q̄rit a dō. H̄ p̄ certo rex xpc cōn tales i gratos finalit surgit et eos tortorib⁹ ifernalib⁹ tradet dicens. Serue neq̄ nonne oportuit te misereri conserui tui sicut et ego. rē sicut dicit̄ **Jacobi** i. **Judiciuz** sine misericordia fiet illi q̄ nō fecerit misericordiā. In xix. capitulo ponunt̄ multa. q̄ quia exposita p saluatorez videntur ideo trāseo ad alia.

Vidam paterfaillas habens vineam exiuit p̄s mo mane cōducere operatiōes in eadem vinea. Cōuētiōe autē facta d̄ denatio p̄ labore diurno hora prima quosdam i vinea misit. tandem hora tercia atq̄ metidiana alios et alios in foro repperit. et omnib⁹ idem p mittens p̄cium ad vineam destinauit. Finaliter hora nona alios repertiens otiosos et ipos p eodem precio i vinea cū alijs collocauit dicens. Quid statis hic tota die ociosi. Dicunt quia nemo nos conduxit. Ite et vos in vineam meam et qd iustus fuerit rē. **Vespere** autē facto p curatorez

Mathe.

suū misit oparios vōre et mōdē
reddē. p̄cipies a nouissimis ic̄
pe et tātū vltimo sicut p̄o dare.
Cū igit̄ singuli singulos dēari-
os accepant q̄ p̄o vērāt arbitri-
sūt q̄ plus accepturi eēnt qd̄ cū
nō fieret murmurabāt cōtra pa-
trēfalias dicētes. **H**ij nouissimi-
tm̄ vna hora fecerūt. et pares no-
b̄ illos fecisti qui portauī onus
diei et estus. **Q**ibus dñs vīmē i
h̄ vba rūdit. **A**mīcē nō facio ti-
bi iniuriā. ex denario diurno cō-
uenisti meū. **T**olle qd̄ tuū ē et
vade. qr̄ wolo et huic dare filē.
Et subiūgit̄ b̄ q̄ sic erūt nouissi-
mī p̄i et p̄i nouissimī. **I**sta pa-
bola potest applicā ad multos
motus et modos fortūe siue oc-
culte dei p̄uidētie. **I**sta emī h̄nt v
nū iudiciū in q̄ nō ē rōe in reni-
re misi. **S**ic wolo sic iubeo fit. p̄ rō
ne volūtas. **I**ste ei qñz dat tm̄ pa-
rūmerito sic benemerito. et qñz
soluit vltio remēti tardius q̄ a-
pli laborāti. qr̄ ecīā vt in mūdi
cursu vidē nouissimī efficiūtur
p̄i et p̄i nouissimī. qr̄ q̄ apli*s*
vinea ecē laborauerūt et p̄mo
solui beneficiari p̄mari merue-
rūt aliquīes p̄ponūt. **I**lli vero
q̄ pay vel nichil fecerūt sc̄ adu-
latores sanguinei q̄ vltimī eē
debuerāt p̄ponūt sic vidē in au-
ris dñorū. vbi sp̄ solēt p̄diligi
magis noui. **V**n leui. xvi d̄r. **N**o
mis supuementib̄ vetera p̄ijcie-
tis. **V**n qñ isti benemeriti oqrūt
de suis m̄gtis dñs vel ecīā d̄ for-

tuna dicētes se diuicius laboras-
se et nichil vltra alios recepisse.
ac dicētes illud luce v. **P**er to-
tā noctē laborātes nichil cepim?
Videtur q̄ ista ē rñsio eoz. quia
sc̄ mali plati vel dn̄i diait. **D**on-
ne ex dēario diurno duemisti me-
cū. i. nōne sufficit t̄ q̄ vestes et
cibos habueris. et remittūt eos
qñz vacuos et sine hōre dicētes.
Tolle qd̄ tuū ē et vade. wolo ei
huic nouissimo dare sicut a tibi
Fortūa ei illd̄ idē respōdet de ip-
sa oqrētib̄. **A**n inqt nō licet m̄
facē qd̄ wolo sc̄ de bonis meis.
Wolo huic q̄ nichil fecit tātū da-
re sic tibi q̄ satis meruisti. **T**olle
qd̄ tuū ē et vade. **Q**uasi dicēt. **N**i-
bil babes tuū misi qd̄ wolo dare
sic dicit aplūs ad romā. p̄. **S**i ex
operib̄ iā nō es̄ grā. Et prima
ad th̄imoth̄. vi. **N**ichil tulim?
in bunc mūdum rē. **V**el alle-
ga otrā quosdam p̄mposos do-
minos. qui hora prima tercia et
nona quot inuenerunt familiā-
res tot in domib̄ suis recipiūt.
et de familia sua faciunt. **I**te in-
quiūt aros i vineā meā. **S**ed in-
sero id est in fine omnes equali-
ter premiāt qr̄ parū aut nichil
ab eis reportāt. tolle inquiūt
quod tuū est et vade. **S**icut isti
seruitores faciliter recipiūt ita
faciliter reiūt et parū ipsi de
lucro tribuūt. **V**el dic q̄ pater
falias ē de? cui etna p̄destiacio
ad vineā. i. ad eccā vel fidē. vel
ad alios statuī alijs vōvit tpib̄

Math.

quia filiæt quosdaz; hora prima
i. in puericia: alios hora tercia
i. in iuuentute: alios hora nona
i. in senectute ad fidem vñ ad pē
nitenciam vocare non cessat qui
bo denariū diurnū. i. vite eterne
pmiū pmittit generaliter et dis-
pēsat. **I**sta tñ est veritas occulta
istiq; p̄familias. sentēcia vñ ius-
ticia et puidencia q; non s̄p pl?
et pri? laborates alijs p̄feruntur
ymmo quādoq; fit q; vltimo cō-
uersi a minus in prima facie pa-
ret meriti ad celi premiū pponū-
tur. sicq; fit q; primi nouissimi e-
ciam aliquo ciens habeant. Pa-
tet enī q; illi qui vltio cōvertunt
ad dominum frequētori studio
qñq; antiquiores in meritis a p-
cōsequēs in premijs antecedunt.
Patet ecā q; gentiles vltimo ad
dominum cōuersti qui diutissime
ociosi extiterat cū nullus eos an
apostolos conduxisset. iudeos q;
a principio fideles extiterat fide
et morib; ad gloriam p̄uenerūt.
Pat; insup q; subditi supiorib;
seculares ecclesiasticis a layci sci-
entificis et religiosis qñq; melio-
res existūt et sic nouissimi primi
fūt. Qñq; ecā occulto dei iudici
o boni cadunt: impij cōvertuntur
et in alioz gloria succedunt. **J**ob
xxvii. p̄didit multos et innue-
tabiles et regnare faciet alios p-
eis. **D**e quib; nō possūt cōqueri
priores. q; aū fides gracia et glo-
ria nō sint ex meritis nostris h
ex dei misericordia. **J**uxta illud ad titū ij.

Non ex opib; q; fecimus nos h
scdm magnā mīaz suam saluos
nos fecit. nulli facit deus iniuri
a si alteri altez anpomit. ppē qd
dicit. **N**ō facio tibi iniuriā wolo
huic dare sicut a tibi. **A**ccepē qd
tuū ē. **E**t hoc sicut dicitur rō .ix.
Non est volentis neq; currentis
sed dei miserētis. **V**el expōe sicut
exponit grego. de illis qui i mun-
di p̄ncipio et i fine cōvertunt ad
fidem q; tñ p̄mis et vltimis s̄p
p̄falias de? patus est dare m-
cedem. **V**nde petr? in aurora dicit
Qui vñt extrem? dispēsatore wo-
cāte. **T**ātūdez recipit sicut qui vñ-
rat an. **S**icut de? oñdit q; qñq;
wēm? **A**ggrediamur op? certi
demunere sum? **V**el dic q; mo-
raliter vinea ē aīa. oparij sūt sen-
sus et affect? q; ad opādū debēt
mitti et si ociosi fuerit dñt icrepa-
ti. **E**t si oēs s̄l habere neq; sal-
tē vn? post aliū d; paulatī ad v-
tualē opacioz iclinati. p̄miū ei-
ā eterne retrubuciois cūctis da-
bit qñ i sero i fine seculi nr̄is s̄e-
sib; eterna gloria cōdit. **H**ic
habes q; discipulos it se q̄rētes
qs eoz videret maior in regno
celoz dñs ad būilitatē ēducat. h
de h nichil ad pñs. **H**ic dicit q;
duo ceci q; penes viā mēdicātes
sedebant audito q; ibes? nazare-
n? trāfir; icperūt fortiter clama-
re. **F**ili dei misericordia nr̄i. Qd vt ih̄s
agnouit oculos ip̄orū tetigit et
vñlū eis ēstituit. q; statū ip̄m cū a-
lijs secuti sūt. **A**dūte tñ q; mē. x.

Mathe*la*

et luce*.xvij.* nō poīt nū vñ? Et forte vñ? erat alteri formosior iō ibi de alio subtice*L* Allego riae duo cœci sūt duo p̄pli iudei et ḡtiles q̄ cœci sūt p̄ ignoratiā sedē tes p̄ pigiā: mēdicātes p̄ auai ciā: sc̄us viā p̄ inamis gl̄e appa retiā et p̄ mūdi negocior̄ cōpla cœtiā merito eē dicebāt*xpc* em̄ nō obstatē t̄ba sāc̄dotū et p̄ba riseoy illos p̄ fidē illuiauit. et il los duos populos. seu multos de ipfis p̄ grāz suā tetigit. et ad sequēdū s̄ p̄ fidē et bonā opacō nē indurit *Math. q̄rto.* Obi de duob̄ fratrib̄. q̄s ibs w̄uit de nauī dic̄ q̄ prelictis retib̄ et p̄f seculi sūt eū *Vel dic q̄ hō dū ē in vita p̄t dic̄ sc̄us sc̄us viā mēdicās expone vt s̄* Et iō iste qn̄ audit ibm̄ trāseūtē et sibi ap̄ p̄pinqntē. i. qn̄ videt q̄ nūc est tps merēdi et q̄ nūc est nob̄ dā da ptas xpm̄ et eius mīaz iueiē di statī cū clamore orōis et ofes siomis dz ad eū recurrē et illuia cōis spūaliſ sc̄z grē et influētie be neficiū iploraē *Quid vultis in q̄t vt faciā vob̄?* *Dñe iqūt vt ap̄iat oculi nr̄i Ps.* Illuia ocl̄os. *Quinimo ecā si talis videt q̄ t̄ba p̄teriēs. i. tēptaconū fantasmatū cogitaconū et tpaliū sollicitudinū tumultus et mūdi negocior̄ anfractus ipsū increpet. et a clamore ofessiois vel orōis ipsū ipediat vel retardet ipse tamē multomaq̄ dz iñsistēilliz turbe ipetū nō curaē. et a x° mīaz i-*

ploraē dices *Miserē mei fili da uid.* Et p̄ c̄to si domin⁹ viderit ipsū clamātē et in illo clamore p̄leueratē ipsū illuiabit et tāget p̄ grāz et reiā co gm̄coez cœtitē pccī et ignoratiā sibi tollet ita q̄ p̄ bonā opacōez et discrecoez p̄ x̄p̄; imitādo seqt̄ et currēt dices illō *mat. viij.* *N*ō ḡt seqt̄ te. *rē* *Hic poīt peticio nr̄is filiorū zeb̄dei. h̄ vide infra mat. x.* *D*e in gressu dñi sup̄ azinā vide lu. xix. *D*e euersione mensay et electio ne colubas redētiū vide infra io bāmis sc̄udo.

*O*nm̄ semel x̄ps esuriret et ficiū p̄pe locū cōspicēt. *W*uit ad eam si qd̄ forte fructuū in ea repiret. q̄ tñ non frāsh̄ folia repit. nō ei eāt tps ficiū sic dr̄ *mat. xi.* *J*ō ficiū cōti nue maledirit dices. *N*ūḡex te fr̄cūs nascat̄ et statī aruit ficas ita q̄ nūḡ aplius fecit fructū. *I*sta ficas p̄t v̄bosos hoies figre q̄ folijs v̄boz abūdāt fructū tamen opis et efficacie nō bñt regulare enim est q̄ vbi est ver boitas et iactātia et elacio maior ibi operis et efficacie necno diuiciarum et amicicie solet copi a fieri minor. *P*roūbiorum decimo nono ca *O*bi verba sunt plu rima ibi frequenter egestas rē *Q*uiā quando cr̄stus. i. quādo aliq̄s indigēs ad tales currēt et fr̄cūs alic̄ solaciū vel auxiliū in eis iremre se credit satī folia. i. p̄missiones et iactātias repetit.

Math.

fructū vero nullū ierunt Qd de y
poteris est verum in quibus sola
vboz & folioz vanitas & solus cō
uersacionis virorū nullū autē bo
ne opacioris fructus in remittit
Quapropter tales infructuosi a
deo maledicunt & virore sue exte
rioris conuersaciois fice siccantur
et ariditate paupertatis dāpnāt
Verboz em̄ et vāni aīci merent
arescere et virorē sue conuersaci
onis perdere spūaliter. marci xi
Rabbi arborū cui maledixisti a
ruit. bona em̄ conuersacio siue bo
na vita non potest durare h̄ cito
deficere Matth. xij. Natū aru
it qz nō bēbat hūore Vñ seneca
de morib⁹ ayt Nūq̄ bone honestatis lōga ē simulatio. Homo
quidā habuit duos filios et pri
mo dixit vade opari in vineam
meā Qui rūdit pri nolo tandem
vero peitencia duct⁹ iuit. Poste
a p̄f iuit ad altery & similiter dix
it qui respondit eo domine & ta
mē nō iuit Quis igitur hoy q̄rit
domini⁹ fecit voluntate pris. Res
ponsū ē q̄ prim⁹ . et xp̄s ex hoc
atra pri apes sacerdotū dicēs q̄
publicam et meretricēs p̄cedent
eos in regno dei Vemt em̄ iquit
iobānes i via iusticie & nō credi
distis ei: peccatores vero et mē
trices crediderūt ei Ista igit̄ sal
uator n̄ pabolam expomit Vñ
det em̄ supponē q̄ p̄faillias est
de q̄ duos filios habuit i mun
do. i. duo gēra subditoz p̄mos &
scđos. s. ecclesiasticos et laycos

quos abo ad laborādū et ad be
ne opandū i vinea sua. i. i ecclia
vel in aīa duocat et ad h̄ vtrūq;
h̄m mai⁹ min⁹ & ordinat. primo
tam̄ populo ecclastico ista p̄ci
pit. 2° sc̄z seculari et layco i q̄ens
Ite i vineā meā et qd iustū fu
erit dabo vobis Matth. xx. Sed
vere maḡ ē differēcia i istis quia
prīm̄ dīcūt et nō facūt sed i re
vo nō dīcūt: et qnqz tam̄ faciunt
Cōstat em̄ q̄ multi sūt ecclastici
a q̄ p̄mittūt et dīcūt se velle i vi
nea dei laborare. et h̄ potissime i
suscepione ordīs vel beneficij v
bi tam publicē q̄ occulte se obli
gāt ad labore et ad bonoz opm
exerciciū & culturā qz istis videt
dcm̄ illud n̄. tbi. 2°. Labora sicut
bon⁹ miles xp̄i Et tam̄ isti sūt q̄
oīno nichil d̄ p̄miss faciūt h̄ qd
deo voverūt p̄termittūt Matth.
xxij. Dīcūt em̄ a nō facūt Eō
tra alij sūt sclāres et alij maḡ le
ues q̄ p̄ma facie mādato dñi cō
tradicūt et quādo eis aliquid i
nūgit̄ lingua et morib⁹ totū sp
nūt Jē. ij. A seculo fregisti iugū
dixisti nō seruia. Et tñ istiad cor
reuerſi multa bona opa faciunt
et contra illud quod promiserāt
bona agunt. quia sepe fit q̄ secu
lares q̄ leui et seculari conuersa
cione videntur dei patris man
data contēpniere et tamē faciūt
plura bona q̄ illi qui ex promis
sione tenētur facere facta maḡ.
Ecclesiastici em̄ habent verba &
non opa: seculares vero habēt

Matth.

opa et nō v̄ba. et iō isti et nō p̄i
dicāt facē diuina p̄cepta cū pl?.
placērēt dño bona opa q̄ p̄mis-
sa. **I**ō bene dicāt istis q̄ p̄cōes
et mētrīces ipsos in regno dei p̄
cedēt. qr sc̄lāres qui p̄cōres vi-
det̄ p̄a fāde eligūt. **I**sti v̄o q̄ iu-
sti crediti fuerāt et respuētūt. **Vñ**
Multa rēverūt ab oriē-
te z̄c. et s̄eq̄t̄ **F**ilij aut̄ regni ejci-
ēt foras. **V**el si vis allega istd
gēraliter q̄ pl? sūt attēdēda opa
q̄ v̄ba z̄c. **L**o. x. **O**pib⁹ credite vi-
de s̄ li. xiiii. c. xxij vbi ista figura
ad lrāz exponit̄. **H**omo erat
p̄failias q̄ plātauit vineā et se-
pi cādedit eā et fodit in ea tor-
cular edificauit turrim et colloca-
uit eā aḡ colis et pegre p̄fectus
est. **C**ū adueniētē tpe fructū
seruos suos mis̄is ad vineā aḡ
cole ipsos diuersis supplicijs af-
fexerūt et cū iterū mis̄is alios si-
militer p̄egerūt. **Q**ui cū vltimo
filū mitteret dīcēs. **F**orsitā vere-
būt filū meū. ipsū ecīa occiderūt
et eum extra vineā piecēt dīcē-
tes. **H**ic ē h̄es reite occidam? eū
et eit mā h̄editas. **I**ste p̄failias
finaliter ad vineā suā remēs is-
tos oparios p̄didit. et vineā a-
lijs locauit. **Vñ d²**. **M**alos male-
p̄det. et vineam suā locabit ali-
js aḡ colis. **I**std exponit̄ docto-
res allegorice dīcētes q̄ p̄failias
. i. deus a principio plātauit quā
dā vineā sc̄iz. **P**sa. v. **V**ine a dñm
sabaoth dom? israhel ē. **I**n ista
em̄ fodit torcular sc̄iz ciuitatem

iberusalē in q̄ botr? cipri fuit co-
pressus. : turrē tēplum et sepe ei-
cādedit. i. diuine legis munici-
onem et abitū. **P**sa. v. **P**lātauit
vineā elcām: lapides elegit ex e-
a: fecit torcular et edificauit tur-
rim. ipamq; aḡ colis. i. filijs is-
rahel et iudeis locauit q̄ abrahā et
moysi legē. i. cerimōias ordina-
uit. et iudeos in iberusalē . i. in
terra p̄missionis locauit. **A**b eis
ecīa p̄fectus ē qñ data lege suis
arbitrijs ipsos dereliquit. **U**xir
Tradidit seruis suis bona sua.
et p̄fectus est statī. **S**i isti agrico-
le pessimi et rebelles fuēt quia
seruos dei quos p̄ fructu bono-
rum op̄m reportando mittebat
ad vineam multipliciter occide-
runt sicut patet. quia moysen
exacerbauerunt. et de regno su-
o dawid expulerunt. ysaiam sar-
ra lignea secauerunt. **J**eremiam
in egipto lapidauerūt. ezechiel
in babilone excerebrauerunt: a-
mos recte perforauerunt et ce-
tera. **V**nde mathei vicefimo ter-
cio. capitulo dicitur. Ecoe ego
mitto ad vos prophetas sapi-
tes et scribas et occidistis eos. a-
cetera. **F**inaliter misit filū suum
ibesum cr̄stum quem nichilo-
minus projectum extra vineā.
idest extra iberusalem occiderūt
ipsumq; et fidem eius respuen-
tes hereditatē ei? se habituros
petuo crediderūt inquantum sci-
licet fidem cr̄sti ipso mortuo ex-
tinguere putauerūt et sectā suā

Matt.

in eternū duraturā et ipsos i ibe-
rusalē mansuros se arbitratī fues-
rūt. *V*eite in q̄unt occidam? eū et
nrā erit bēditas. et ioh. xxii. *N*e
forte veiant romani et tollat no-
strū locū et gentē. expedit ut mo-
ritur hō. s̄ eoy opio facta ē irri-
ta qz eo q̄ hereditatē dei. s. teria
iuda se hituros crediderūt p̄ critis
ti mortē potius pdiderūt eādem
qz. s. p̄fālias de? pdidit iudeos
et eos p̄ romanos redidit et dis-
p̄fit vineā suā sc̄ eccliaz a fidem
alijs agricultoris. i. gētibz ad fidem
cōueris tradidit. istos vero repu-
diauit et in ifidelitate dīsit. *I*git
bñ cōcludit ibi. *A*uferet a vob
regnū dei et dabit faciēti fructū
eius. *V*el dic mīsticē q̄ vinea
dīm est ecclia in qua de? a princi-
pio posuit v̄rūlāt. i. mēoriam
dīmē passiois: turre. i. altitudi-
nē cōplacōmis. sepē. i. tuicioēm
pastoralis p̄tectionis. *I*bē. ii.
*E*go plantauit te vineā meā elec-
tā oē semē verū q̄ agcol. i. xp̄iais
vitis et ecclasticis ip̄az colēdā tra-
didit et inde fructū bonoꝝ op̄m
expectauit p̄ q̄bꝝ bñdis seruos
suos scripturam legis psalmista
rū et p̄phetaz vltio vero filium
suū misit sc̄ doctinam filij sui e
vāgelicam. *I*sti em̄ sūt xp̄i seruos
sp̄iales q̄ ad vineā ecclie mit-
tūt ut per eos fructū bonorū o
p̄m reportent. *S*ed reuera isti a
gricole iā oēs istos expulerunt
et occiderunt. quia ecclasticā le-
gē p̄ p̄bacias et evangelia di-

nā scienciā et gradā hodie q̄si pe-
nitus deiecerunt. n̄a in q̄unt erit
hereditas qz hereditatē ecclie
ac si eēt suū pp̄u patrīmonium
fibi appropriāt et se nō eē agri-
colas h̄ dños putat. *Eze. xxxvi.*
*H*ereditatē mēā dēderunt fibi.
*E*t ideo p̄ certo sicut iā videm?
dños istos agcolas id est viros
ecclasticos diūsimode disper-
dit et p̄pter pccā eoy vineam eo-
rū ecclie alijs agricultoris. i. secu-
laibꝝ tirāmis ip̄az diripiendā tra-
didit. *Isai. v.* *A*uferā sepē ei? et
erit in disruptionē. *V*el dic q̄
ista vinea est aīa cuius cultores
sūt sensus et affect? qz debitum
suū non faciūt nec fructū bono-
rū op̄m deo reddunt h̄ seruos e-
ius. i. bonas inspiraciones stran-
gulant et repellūt filiū eius id ē
xp̄m et eius ḡciam in seip̄is int̄-
ficiūt. *I*deo finaliter isti pduntur
et vinea. i. aīa ab alijs agricultoris
i. vicijs et demomibꝝ occupatur
p̄s. *D*estruxisti mācītā eius et
vindemiat eam omnes p̄tergre-
dientes et exterminalit eam ap-
de filia. r̄c. *D*e lapi de repbato
vide supra secūdo regum quīto.
in fine.

REx q̄dam fecit filio suo
nupcias et misit seruos
suos hora ēne dicere in
vitatis vt reirēt quibꝝ nolentibꝝ
misit alios seruos dicere. Ecce
prandū meū paui. tauri mei et
altilia mea occisa sunt oīa pata.
veite ad nupcias. *In*uitati vero

Mathe.

noluerit venire h[ab]et alii in villā suā
alius ad negotiacōes suā abiit.
qdā aut ex eis seruos suos tenu-
erit et affōs atumeljs occidēt
qd audiēs rex missis exercitib[us] su-
is p[ro]didit boicidas illos et mit-
tes seruos suos alios ouocat di-
cēs. Nuptie p[re]te sūt h[ab]et q[ui] inuitati-
erāt. n[on] erāt digni. Ite igit ad exi-
tus viay et q[ui]sc[ue]q[ue] in veritis vōte
ad nupcias. Herui aut abeūtes
agregauēt bōs et malos et im-
plete sūt nupcie discubētib[us]. In-
travit aut ex vt vidēt discubētes
et vidit ibi boic[us] nō idutū veste
nupciali et ayt illi. quō buc in-
trasti nō habēs veste nupcialē.
At ille obmutuit. Tē rex min-
istros vōuit. et eū in tēbras exte-
riores ligatis manib[us] et pedib[us]
mitti iussit. Ibi inq[ui]t erit fletus
et stridor dētū. Multi enī sunt
vōti: et cetera. Ista exponūt alle-
gorice de gētilib[us] et iudeis. Con-
stat ei q[ui] rex deus filio suo vro-
rē. i. būanā nāz durit. et ex hoc
nuptias et solēpitatē fidei ca-
tholice et cōgregacōem ecōe ca-
tholice celebrauit. Ad qd omui-
ū p[ro]o iudeos vocavit q[ui] sc̄i h[ab]et fi-
dei fieri p[ri]ncipes ipsos p[ro] alijs ce-
dinauit. Ad roma. ij. Judeo p[ro]o
et greco. Oia pata sūt dixerit ser-
ui. i. p[re]dicatores et apli. tauri et
altilia occisa sūt. i. xp̄c et pp̄bē
et martires pro fide sūt mortui.
Ac si dicēret. Oia fidei testimonia
et misteria parata sūt: venite ad
nupcias. i. ad incarōonis fidē. Psal-

quinquagesimo quinto. Omēs
sitiētes reite ad aq[ui]s. Euēa isti
ad nuptias venire noluerit h[ab]et poti[us]
ad villā suā. i. ad sinagogā per
incredulitatē abierūt. et multos
de seruis et p[re]dicatorib[us] occidēt
sc̄i iacobū stephanū et multos
alios. Ideo rex noster deus pat[er]
missis exercitib[us] sc̄i romanorū
illos p[ro]didit et destruxit. et eos i
dignos nupcijs. i. salute et fide
xp̄iana iudicās seruos suos p[re]-
dicatores et alios cōouocādos ad
istas nupcias. i. ad incarnacio-
nis fidem misit. Actuū xij. Vob[us]
op[er]ebat p[ro]mū loqui verbum
domini. sed quoniām epulisti
illō et indignos vos iudicastis
eterne vite: ecōe conuertim⁹ ad
gentes. et cetera. Isti igitur pre-
dicatores ad exitus viarū idest
ad gentiles qui non erant in vi-
a salutis sed in exitu mittuntur.
qui fidem recipientes ad ecclie
nuptias inducātur. inter quos
boni et mali piter excluduntur.
ita q[ui] discubentibus tam bo-
mis q[ui] malis nupcie iam implē-
tur. Vnde iob tertio capitulo di-
citur parvus et magn⁹ ibi sūt
et cetera. Sed reuera in fine seau-
li rex iste deus. ad suos fideles
iudicandum et ad discuben-
tes videndum ecā ad examinā-
dum intrabit et illos quos non
indutos veste nupciali videbit.
idest caritate eciam et gratia eter-
nis vinculis carceribus et tene-
bris eos condempnabit dicens

Mattij.

Amice quo huic intrasti non habens vestem nupcialē. i. caritatē et gratia non acquisisti h[ab]eas pecatis et vicijs sororibus. At ille statū obmutescet q[uod] prochdolor peccator nullā excusacōē habebit ymō sine clamacioē ī tenebras ibit ubi erit flet? et stridor dencū. Vn̄ igit̄ apoc. xvij. Beatus q[uod] custodiuit pallium suum ne nudus abulet. Et sequit̄. multi sūt vocati pauci vero electi. et q[uod]a oēs ginalit ad fidē vocati sūt et tū multi p[ro]pter defectū vestis nupcialē ad ifernū descendūt. p[ro]pter quod cōsulit̄ ysa. līj. Consurge dūsage iherlm̄ iduere vestimentis glorie ciuitas scā. Vel dic q[uod] nupciale iste statū significant ecclesiasticū in quo tauri et altilia. i. actui et cōfēlatui suis doctrinis et exemplis bonos antiquitus fecerūt. q[uod] in fide xp̄i et in isto dūmio. i. in ecclie statū mortui sūt. Ita q[uod] in sanguine suo vel bona vita statū ecclesiasticū fundauerūt. qdā autē sit q[uod] ad illud dūmū reire rēnuūt sicut sūt nobiles et auari. qui magis negotia seculi et statū seculare q[uod] statū ecclesiasticū eligunt et exqrūt Job. ij. Esse sub sentib[us] delicias cōputabant Alij vero ad istas nupcias. i. ad ecclie diuīcas ardenter vērūt. Ita q[uod] iā discūbentib[us]. i. clericis religiosis et saecordotib[us] plene sūt in quib[us] boi et mali sine dubio simul viuunt. Verūptū q[uod]a nullū ad illud cōuiuiū. i. ad ecclesiastica b[ea]nifica vel officiū.

dia reire siue intrare debuerūt nisi scūs Ideo deus ī fine seculi illos q[uod] fine vestē nupcialē. i. fine gratia et cōuersacione spūali vixerūt redarguet et eos ī tēbras extēiores. i. ī iferno recludet dīces. quo huic intrasti indignus ubi nullū dīz intrare nisi dignus et tu es nō habēs vestē nupcialē. Tren i. Vidit gētes ingressas scūariū suū. De q[uod]b[us] p[re]parat ne intraret ecclie scā tuam. Et sic multi sūt vocati pauci vero electi. Quia multi intrāt ecclie statū pauci p[ro]cipiūt p[ro]dī fructū h[ab]eas infernales tēbras et luctū. Judei cū postulasent a xp̄o si liceret cēsū dare cēsari. fecit sibi xp̄s afferri nūmisma cēnsus. de quo cū ab eis postulasset cui? ymago esset et num misimatis supscriptio et ipsi dixissent cēsaris xp̄s respōdit dīces Reddite igit̄ q[uod] sūt cēsaris cēsari et q[uod] sūt dei deo. Ac si diceret q[uod] illi dīz reddi nūmisma: cui? ymago ē ipressa. Dic q[uod] cū duplex ymago possit imprīmi ī nūmismate aie būane xp̄iane sc̄z ymago dei que fit p[ro] graciā et ymago cēsaris que dicit̄ a cēdendo et interpretat̄ possidens princēps. i. figura dyaboli q[uod] malos p[ro]ncipes mūdi possid̄ et p[ro]ccōrē cēdit et dampnat q[uod] ymago ī anima imprimitur p[ro] peccatū. Sic est q[uod] illud nūmisma id est anima ista illi domino finaliter reddetur cuius ymago id est figura p[ro] mox conformitatem ī ipsa invēnit̄

Mattei.

qr aia iusta q̄ i se imaginē dei ē
p̄sentabit deo reddet. Aia vero
peccatiꝝ cesari. i. dyabolo ꝑ p̄
formitatem similitudinē offert. Apo
rix. Qui accep̄erūt characterē. rē
In xiiij.ca. multe reda regu
coes et maled̄oes ponūt et mī
ta ecia dca moālia q̄ oia p̄ se pa
tet. In ca. xiiij. v̄o multa de ul
tia tribulaōe ponūt h̄ vide ifra
lu. xvij. et xxi. vbi ponā. **I**n
xxv.c. ponit p̄abola de x. v̄ ḡm
bo sc̄ quinq; prudētib; et quinq;
fatue. q̄ sp̄ oſo et sp̄ ſe rementi
bo ad nuptias obuiā exierūt et
nes iste lāpades tenuerūt i ma
mib;. Ista tñ fuit drā q̄ pruden
tes cū lāpadib; oleū habuerūt
fatue vero habuerūt lāpades sed
oleo caruerūt. Tādē igit̄ morā
faciēte sp̄ oſo cū oēs v̄ ḡmes dor
mūiſſent. media nocte clamor
efficit. Ecce inquit sponsus veit
exite obuiā illi. Que cū surrexi
ſent. et lāpades suas passent fa
tue carētib; oleo dixerūt. Date no
bis de oleo v̄rō qr lāpades nrē
extinguūt. Quib; resp̄ oderunt
Ne forte nō sufficiat nob̄ et vo
b̄ ite potiꝝ ad redētes et emite vo
bis. Dū irēt emere veit ſp̄ ſus
et q̄ pate erāt cū eo ad nuptias i
trauerūt. et clausa ē ianua. Fatue
autē v̄ ḡmes rementes ſupplicā
ter aperiri petierūt dicētes. Do
mine dñe api nob̄. Sed eis dix
it dominus. Amen dico vob̄ neſ
cio vob̄. Concludit igit̄ domi
nus q̄ quilibet debet eſſe patus

quia nescit quando veit ſpon
sus. **I**sta p̄abolā nūḡpoſſum
ita bene exponere ſicut expoit̄
p̄ doctores et ita dicamus ſecū
dū auguſti. q̄ h̄m̄ alios maḡ no
uos decē v̄ ḡmes ſignificāt vni
uerſitatem aiay fideliū q̄ p̄ eo r̄
dicūt quia obſeruātie decēm mā
dato ꝑ ſubiugāf. **I**ſte tamē me
moriāt eē bone et male prudētē
et fatue qr de fidelib; animabo
conſtat aliquas eſſe bonas et a
liquas malas. que tamē om̄
nes quinq; viidentur quia om̄es
tamē boni q̄m mali quinq; ſenſu
um paſſionibus ſubmittuntur.
vel quia bone quinq; ſenſibus i
perare: male vero eis ſeruire no
ſcuntur. **I**ſte tamē inter ſe mī
lūtum differunt quia quāius om̄
nes lampadē idest exempla bo
na et ſplendore aliquāle bono
rum operum habeant bone ta
men oleum pie intentionis q̄g
tie et deuocionis cum lampadi
bus habent. **M**ale vero liet ex
teriorē ſplendentem apparet̄
am habeant oleo tamē pie intē
ciōis carent. **A**cceptis lampadib;
non ſumpserunt oleum
ſeauim. ſicut maxime faciūt ypo
critē qui non curant habere veri
tatis mitorem dū tamē habeant
exterioris apparetie ſplendorē.
Cōtra q̄ tuliꝝ dt. Quid p̄dest fo
ris ſtrēnue agē. **O**es igit̄ virgi
nes. i. om̄es anime xp̄iane. tā
bone ꝑ male ſperant ad nupti
as agni. i. ad coniuuium padifi

Matth.

finaliter ingredi oēs q̄ expectāt
spōsū. i. xp̄m in resurrectione ul-
timā rēturnū: et nupciarū itroitū
cōcessurū Verūtū qr nūc tardat
necessē est q̄ isti iterī p mortem
corporalē dormiāt. et q̄ tā boni
q̄ mali debitum mortis soluant
Matth. xxvi. Dormite iā et req̄
escite. Finaliter tñ media nocte
i. subito a ex iſperato clamor tu-
be āgeliſe fiet. q̄ oēs dormiētes
a mortuos p resurrectioēz aduo-
cabit et ipſis adūtū iudicāt pa-
teſacit dīcēs. ecce sp̄osus reit ex-
ite de ſepulcris obuiā ei Ibero.
Sp̄ sonat vox inqt illa terribi-
lis in aurib⁹ meis Surgite mor-
tui renite ad iudicū dñi. Tunc
oēs tā boni q̄ mali ſurgēt a lam-
pades ſuas. i. bona opa ppara-
būt et numerabūt et dīcēt. dñe i
noīe tuo pphetaui zē Verūptū
qr mali et ypocrīte oleū rōe mītē
dōis nō babuerūt ideo lāpades
ſuoz opm extīguēt inq̄tū frā
et vtilitate oīmoda priuabūtūr
Proū. xxiiij. Luēna īmpioy ex-
tiguet. Iſtis igif non pficiet: h
iustis a sapientibus dicēnt date
nob̄ de oleo vrōy. i. iuuetis nos v
tute meritorū vrōy qr tunc boni
poterūt respōdere Ne forte nō
ſufficiat nobis et vobis ite pocū
us ad videntes et emite vob̄ zē.
Ac si dicerēt Oleū nrōy meitoy
nō ē tm̄ qđ ad ſaluādū nos a roſ
ſufficiat ſiue ſufficere poſſit. ſed
ite pocū ad videntes et videte
quid vobis pficiant illi p quoꝝ

captādo fauore lāpades et oleū
i. opa vana fine cōſcia bona dū
vixiſtis in ſeculo habuifitſ Ac fi
diceret Videte quid vobis pficiat
nunc vana gloria vana laus et
amendacio mūdanoy Deutro.
xxxij. Et dīcēt. vbi ſūt dij eoy i
q̄bo babebat fiduciā ſurgāt et o
pituleſt vobis. Sed p certo duz
isti volūt oleū bone cōſciencie e-
mere. i. dū incipiūt bonā cōſcien-
cīa babere et de vamitate opum
peitere et tarde bonā cōſciencia;
qrere. ſapienſes et bone q̄ babe-
bant oleū cū lāpadib⁹ cū sp̄oſo
xp̄o intrabūt nupcias padifi. i.
i. excluso tpe merēdi iſti ypocrī
te et fatue ppetuo foras ſtabūt
a in iſferno dolētes nūq̄ aptioēz
remie ſeu celi ianue de cetero im-
petrabūt **Matth. vii.** Nō om̄
q̄ dicit mihi dñe dñe itrabit rg
nū celoy. Ideo oleo bone cōſcie
mumamur et ſp̄ pati et in bono
vigiles iueiamur vt q̄auq; hora
ſp̄osus xp̄s reiat cū ipſo ad nup-
cias inducam² **Eccāſtes. ix.** Oi
tēpore ſint rēſtimēta tua cādida
et oleū de capite tuo nō deficiat.
Oibus dico vigilate Vel ſi viſ
dic q̄ illud qđ b̄ pom̄ q̄ fatue
virgines p eo q̄ oleū nō babe-
bant lampades ſuas extīgunt di-
cebant potest cōtra ypocritas al-
legari quoꝝ lampades. i. quorū
cōuerſacionis ſplendore non po-
tent diu durare ymmo cum oleū
bone conſciencie intendomis et
dine ḡde interioris iſtis deficiat

Mathe*o*

ncorū habet cito extingui et defi-
cē. Bene. Nichil qd simulatū ē
et factū p̄t cē diuturnū. **Job xvij**
Nōne lux ip̄i extinguet. **L**
Vel dic ḡ qliz d̄z plus se diligē
ḡ alios. qz caritas icipit a seip-
sa vñ vbi bō n̄ p̄t sine sui p̄udi-
cio alteri subuenire d̄z illū dimittit
tē et de sua solū° salute tractaē.
exēplo prudētiū v̄ginū q̄ dixerit
Ne forte nō sufficiat r̄ē. Vel
ista allega ḡ sp̄ d̄z qlibet eē pa-
tus p̄ eo ḡ xp̄i aduētus ē icog-
mitus a mētus vt q̄aīq; hora cla-
mor diuine v̄cōis m̄sonueit. et
ipse xp̄c p̄ mortē decreuerit nos
vōre taliter patos nos inueniat
vt cū eo possumus ad celi nup-
tias introire. **Math. xxiij** Esto
te pati. r̄ē. **L**hō quidā p̄egre
p̄ficiſcēs v̄cauit seruos suos et
tradidit illis oia bona sua et vni
quidē dedit quinq; talēta. Alij ve-
ro duo. alijs vñū. vnicuiq; h̄m p̄-
ptiā v̄tutē et pfectē statī. **Igit̄**
q̄ quīq; talēta accepit luētus ē
alia quīq;. qui aut̄ duo accepit
luētus ē alia duo. q̄ aut̄ vñū ab-
iēs fodit i terrā et abscōdit pe-
ciuaz dñm sui. Cū igit̄ lapsō tpe
rediret dñs et ponēt rōe cū ser-
uis suis audies q̄vñ quinq; et
alijs duo talēta luētū fuerat. et q̄
pecunia suā multiplicauēt. ip-
sos sup̄ maiora cōstituit et eorū
diligētiā cōmedauit dices culiz
Euge serue bōe et fidelis. r̄ē In
tra in gaudiū dñm tui. **Acessit**
aut̄ q̄ vñū accepit talēti dices

ei. **D**ñe scio qr̄ bō dur? ē metēs
vbi nō sciasti. et congregās vbi
nō sparisti et timēs abij et abscō
di talēti tuū in terra. ecce habes
qd tuū est. **D**ominus vero negli-
gētiā serui arguēs ipsū ex ppri-
is verbō adēpnauit dices. **D**i m-
q̄t bō durus sū et meto vbi nō
semino oportebat te pecuniam
mēa dare nūmularijs. vt sic et e-
go remēs recepissem qd meum
est cū vsura. **I**stū fecit igit̄ talen-
to cōmissō p̄uari et illi qui quin-
q; lucrat̄ fuerat dari. seruū vero
illū t̄q̄ pigrū et inutilē fecit i ex-
teriorēs tenebras alligari dices
Habenti dabit̄ et abundabit. **I**l-
li aut̄ q̄ non habet eciam quod
babere videtur auferet̄ ab eo
Ista exponūt seriose p̄ gregō. i
omelia. q̄ ille homo qui p̄egre
p̄ficiſcīt. ē saluator n̄. qui in
ea carne quā assumpſerat abiit
in celū carnis cī locis pprie ter-
ra ē q̄ q̄si ad p̄egnādum ducit̄.
dū p̄ redemptorem nostrum in
celo collocat̄. **V**nde luce decimo-
nono dicit̄. **H**omo quidam abi-
it in regionē lōginquam accipe-
fibi regnum. **I**ste igit̄ seruus su-
is. i. cristifidelibus et cristianis
tradidit bona sua. i. grās gratis
datas et vni dat v. alijs duo alijs
vñū. **H**oc ē q̄ vnicuiq; dat et di-
spēsat grās suas h̄m maijs et mijs
diuersis diuersimode p̄bet eas
qr̄ sic dicit̄ p̄a ad cor̄ xij. **D**ivi-
siones grātium sūt idem aut̄ spi-
rit̄ diuidēs singulis p̄ vt vult.

Math.

Vult autem quod de ipsis talentis suis quod libet negocieat et quod quilibet gratia istis sic utatur quod lucrum et fructum suatum et meritorum multiplex reportetur Luce. xix. Negocia minima cum remio Et ideo quodam sunt qui pecuniam sibi commissam iugicas sibi concessas multiplicant et alii quinque talenta et alii duo lucrantes inquit sum maius et minus in bonis opibus se exercet sum quod plures gricias naturales accepunt de lucro meito plus temporet Luce. xij. Cui multum datum est multum: exigit ab eo. Igitur in die iudicij vel in morte quando deus qui ab ipsis perfectus fuerat et quod quilibet eorum in manu suis liber arbitrij dimiserat istos sumuos ad rationes vocabit. Tunc tales bene operantes supra multas constitueret et in gaudio domini sui. in parido multipliciter prennibat Verutem quod aliqui sunt pigris serviti quod pecuniam sibi omissemus. i. sciencia gratia vel industria sibi a deo concessam in bono non multiplicant ymmo in terra ipsorum fodunt et ad terrena lucra et negotia applicant. ibique totum censum cumulant atque parat Ideo tales finaliter condemnantur et in exteriore tebras alligantur Matth. xxij. Investigatis manus et pedibus mittite eum in tebras exteriore. Et dicit dominus Sciebas quod homo sum durus rigidus iustus et severus. quod volo colligere ubi non seminavi hec est volo quod quilibet vir virtutes et me.

vita reportet ultra gratiam quam sibi proscine dedi et quod ipse augeat et moltiplicet gratiam et scienciam quam sibi commisi si quare igitur illa in terra fodisti quem ipaz in terrenis negotijs posuisti. et non potius tradidisti numerarij. i. pauperibus si fuerit pecunia temporalis vel auditoribus si fuerit spiritualis et scia ut scilicet lucrum debitum reportaret Ac si diceret Iuste in tenebris eici meruisti quia magis spiritualia quam trena dilexisti. Ista potissimum allegatur per gregorium de predicatoribus quod sum quod homo habet plura talents. id est plures gricias et sciencias a deo receperit sum hoc perdicando et docendo magis enim proficeret ut lucrum cum usuria de aliis conuerbis possit dominus reportare Luce xij. Cui comedam uerum multum: plus petet ab eo. ita quod de laborando et predicando sum magis et mihi nullus se valeat excusare. Unde sum ipsum illi quod dicunt Scio domine quod duras es. i. scio quod perdicacoris et religiosis status difficulter est et durus. et ideo nolo in traditu talentum. i. scienciam in tradita in tali negocio exponere nolo tamen ardua quod rerere sufficit michi in sciencia et administracione viuere et talentum in traditu in terra. i. in terreis occupacionibus sepelire nolo salutem multo quod rerere sufficit michi circa temporalia iuste viuere et de utilitate propria non aliena curare. Isti a domino sicut servi iutiles redacti sunt et in eternis tebris concluduntur C. Vnde vis illud quod hunc dominum dabit

Mathe.

et abūdabit ei autē q̄ nō habet
ecīā qđ bēre videt⁹ aufēt⁹ ab eo.
qđ ecīā iste p̄falias ex° demā
uit q̄ vnū talētū ab illo abstulit
et ipsū alteri qui plus abūdaīt
dati mādauit. **A**llega hoc de
mūdi fortuna ecīā de mūdi p̄n-
cipib⁹ et tīānis cum isti habeāt
multos seruos et subditos quo
rū quidā abūdāt et alij indigēt
quidā sūt diuites ⁊ alij paupes
quidā magna lucra faciūt sic ad
lrām sūt eorū officiales quidā q̄
solū vnū talentū bñt. i. modicā
habēt sbaz et hoc in terra absēo
ditā. i. in terrenis agriculturis ⁊
laborib⁹ acquisitā. sic sūt inferi-
oēs subditi agricole et filēs. **I**st⁹
ē rex. q̄ illi dñm et tīāni ab illis
q̄ parū aut nichil habēt sciz ab
agricolis et fossorib⁹ cōtinue ra-
piūt et illud modicā qđ habent
ab eis auferūt et tollūt qđ alij
sciz suis causidicis et officialib⁹
diuidūt. **C**ōstat ei q̄ inferiores
spoliāt et de spolijs suis diuites
officiales suos muificāt et ditāt
bona ei sua cōtinue a paupibus
auferūt. diuitib⁹ vero aliena co-
tidie cumulāt. **P**sa. iij. Rapina
paupeis in domo viā. **V**el dic
qđ b̄ dicit⁹. q̄ ille qui talētū non
multiplicauit ille fuit p̄uatus et
cēsus ille alteri datus et ip̄e i tē
b̄s ligatus. **I**lle v̄o q̄ lucrū dño
app̄ortauerat fuit magnificatus
et in gaudiū dñm receptus ⁊ mu-
nerib⁹ āpliatus. p̄t applicari
coñ modnos dños q̄ reuera nul-

lū seruū aut familiarē diligunt
misi lucy app̄ortet. et nisi vtilita-
tē eorū faciat et pecunias multi-
plicet et augmētet. tales ei solēt
magnificari dois et beneficijs ā-
pliari. Euge inqt 2ē. **G**en. xxv.
Isaac amabat esau. 2ē. **I**llos v̄o
q̄ lucrū nō p̄curat solēt r̄ijcē ⁊ vi-
tipēdē. et talētū eorū. i. benefic-
ū vel officiū ab ipsis qñz tollere
et ipsos repellē et fugaē dicētes.
Seruū inutile rejicite. qr qāiqz
munera et lucra nō p̄curat a dī-
tibo rejicit⁹. et ali⁹ in officio ei⁹
subrogat⁹ qđ potissime videt⁹ de
officialibus dñoy qr nisi p̄ rapi-
nas et exactōe lucrū acqrāt do-
minis suis cōtinue submouētur.
et ip̄orū talētū. i. officiū statī al-
teri dat⁹. **M**ath. xxi. **A**uferet⁹ a
vob regnū dei. et dabit⁹ genti fa-
cienti frāz. **V**el dic q̄ habenti
graciā dabit⁹ gloria et abunda-
bit. ei aut̄ qui non habet supple-
gratiā ecīam quod habet aufe-
retur ab eo. quēadmodū ad lite-
ram contingit in hypocritis. **V**el
dic q̄ qui non fuit usus talento
sibi commisso illud perdidit. qr
quando homo nō exercitat īge-
muim suum q̄ qm sit vtile et bo-
num vel quando ipsum in terra
abscondit. vel quando ipsum in
terestrib⁹ poit ipsum pro aer-
to perdit inquantum eud et e-
bes efficitur et ad ignorantiam
se deflectit. quia servi negotiū
sine exēcūtio et īgenia ī arcub⁹ et
brachia in corporib⁹ irrigescūt

Math.

Vel dic q̄ p' talentū intelligit
cēsus quē bō dū viuit ad volun-
tate domī dī expendere vt ex eo
lucrū virtutū exqrere possit. qd
mundi sapientes nō facūt imo
illud in terremis negocijs sepeli
ut. in cautelis et malicijs sensujs
suū cōtra dei volūtāte expēdunt
qz sic dicitur ihē. iiiij. Sapiētes
sūt vt faciat mala. bñ aūt face-
re nescierūt Ideo in fine quādo
pēfalias deus vult cū eis ponē
rōnēsc̄ in morte illud talentū. s.
sensus et rō de ip̄is auferet̄ inq̄
tū de hijs q̄ ad salutē p̄tinēt ob-
liuisci noscūt̄ q̄. p̄t̄ i exterioreſ
tebras ppetue ēponūt̄ teste au-
gustiō. Hac aia duerſiōe p̄cutiſ
pcōr vt moriēs obliuiscat̄ sui
q̄ dū viueret oblitus ē dei Vnde
prima coz. i. Perdaz sapiētiām
sapiētiū rē. Hic fit mētio q̄o i
die iudicij boni a malis sepabū
t̄ et illi ad dextera isti ad sinistra
ponēt̄ Fit ecia mētio q̄o de op̄i
bō pietatis dominī disceptabit.
et q̄o illos q̄ pietatis opa exer-
auerunt ad padisū vocabit illos
qui cōtrariū fecerunt ecia q̄ erga
tribulatos et paupes sūt etude-
les in ignem dyabolo paratū cō-
dempnabit Fit ecia mētio q̄o o-
pa pauperibus impensa xp̄c in
extremo iudicio sibi facta fuisse
reputabit et q̄o in psona pau-
perū seipm̄ in hoīe eē clamabit
Ista oia allega q̄ boni et mali
qui nunc vix possunt distingui
in mūndo in iudicio optie distin-

guēt̄. quia tūc in presencia oīm
boni a dextris. i. in eterna p̄spe-
ritate. mali a sinistris. i. i eterna
aduersitate ponent̄. sicut dicit̄
p̄. iiiij. Vias q̄ a dextris sūt no-
uit dominī: puerse aūt vie q̄ a si-
nistris sūt Itē ista possunt alle-
garī q̄o opa pietatis inter cete-
ra bona vident̄ deo placere de q̄
bō solum legitur in iudicio men-
tionē facere sicut satis dicit apō-
tolus p̄a thi. x. Pietas ad omnia
valet Itē ista p̄t̄ allegari q̄o
de?bōa vel mala facta paupibō
suis ēputat sibi fcā et q̄o psōn̄
pauperū psōnam dīn̄ represen-
tat. Vñ matb. x. Qui ēcapit vos
me recipit Et matb. xvij. Qui
suscipit talē puulū in noīe meo.
me recipit.

Consilium capiēdi xp̄m
fuit sūptū in ato princi-
pis sacerdotū q̄ dicitur
cayphas Vnde bō dīc̄ q̄ congre-
gati sūt principes sacerdotū et
seiores populi in atriu princi-
pis sacerdotū q̄ dicebatur cay-
phas vt ibm̄ dolo terēt̄ et occide-
ret dicebant em̄ nō i die festo ne-
forte tumult̄ fieret i populo Itē
Ista p̄t̄ allegari cōtra mala q̄ fi-
unt in curijs dñoy. q̄a hodie in
atrio pricipis siue sūmi sacerdo-
tis h̄ ē i curijs ep̄oy et pricipijs
mūdanoy ēgregat̄ sacerdotes
et seiores. i. mali cōfiliarij tā lay-
ci q̄ clerici tā regulares q̄ secula-
res et nō h̄ vt ibs. i. iusticia defe-
dat̄ s̄ pocius vt dolo fraude et

Mathe).

injusticia p̄misit qz oia colloq̄a
q̄ fuit hodie et eciā d̄filia ī p̄nci-
pū plamētis ad hoc solū fuit vt
det̄ locis fraudib⁹ et fictionib⁹
et vt xp̄m. i. paup̄es et innocē-
tes q̄ xp̄i p̄sonā in h̄ mūdo rep̄-
sentant p̄ dolos et fraudulentas
machinações suis exactōib⁹ s̄b
n̄ciāt et tormētis Ps. Cōgrega-
ti sunt et cōuenerūt r̄c. Veystamē
tales mali cōfiliarij multū bene-
cauēt ne talia fiant in die festo
· i. in loco publico et apto et hoc
ne tumultus fiet in pplō. qz tlēs
mala et fraudulēta sua cōfilia q̄
machinat̄ cōtra x̄. i. cōn̄ eccās
et paupes n̄ solēt p̄blice facē. h̄
p̄uate. n̄notorie h̄ occulte. Sc̄i
ūt ei q̄ tumultus in pplō fiet. Et
si pplūs suas vidēt malicias ip-
sos forſitā detib⁹ lamaret. Que-
rūt igit̄ isti sua secreta d̄filia fa-
cē et noticias boīm declinare. qz
Io. iij. Dis q̄ male agit odit lu-
ce. Cū eſh ih̄s in bethania ī do-
mo simonis lēph̄i accessit ad eū
mulier habēs alabastr̄ vngēti-
p̄ciosi et effudit sup̄ caput ip̄si?
r̄cibētis. et sic d̄ iob xij. sup̄ pe-
des q̄s capillis suis tergit et ip̄le-
ta ē dom̄ ex odore vngēti. Qui
dā igit̄ discipulorū h̄ indigne fe-
rebāt dicētes. Ut qđ pdicō bec̄.
Poterat ei venūdati n̄lto et dai
paupib⁹. Ihs aut̄ ip̄az excusat̄
et deuocōez ip̄si? cōpbait et curā
eius erga se magis q̄ erga pau-
pes cōndauit dices Paupes sp̄
hētis vobiscū et cū volueritis po-

testis eis bñfacē. me aūt sp̄ nō
bēbitis. M̄t̄tes aūt̄ hoc vngētū
in corpus meū ad sepeliēdū me
fecit. Ec̄ xp̄s in domo simonis
q̄ mēptat̄ obedieñ et in bethaia
dom̄ obedietie vel afflictōis sp̄ū
aliter discub̄it. qñ ī boni obedie-
tis d̄fia cōquiescit. Talis eī do-
m̄ et talis dominus hospitari
bene x̄m̄ dicāt̄ qz reuera nūq̄ re-
quiescit dominus ḡt̄ q̄ vbi obe-
dieñ builitas et afflictio p̄m̄ et
p̄ealitati cōseruat̄. In ista domo
mulier. i. bō volūtas ip̄z vngēto
mūgit et vas alabastri. i. cor fir-
mū et solidū sc̄i p̄ deuocōez ape-
rit et caput eius. i. d̄itate: pedes
· i. eius būamitatē vncōis vngē-
to recreat ita q̄ tota dom̄ cōfiae
odo ē sp̄ualis suavitatis ip̄let̄ et
op̄ ill̄d̄ elēofim̄ paup̄z ātefer-
t̄ maī ei bonū ē deuocō erga de-
ū q̄ opacitā erga puim̄ et plus
deo obediat̄ q̄ elēofina vel ſac̄ifici-
ū plac̄. vt̄ p̄o ēgū xvi. Vel alle-
ga ḡtra ifaīā q̄ de leui nō tollit̄.
Hymō iste ante lēp̄sus fuerat.
h̄ mō nō erat qz iā diu ip̄z ante
fanauerat et tamē ad h̄ vobatur
lēp̄sus dato q̄ eſh ſan̄ realiter.
In q̄ notat̄ q̄ quādo q̄s lepiā a-
lic̄ c̄minis quādo q̄z vel defācis i-
currit vir āpli? p̄t noīm̄. i. fama
ēcēdē qn̄imo dato q̄ ſanet̄ emē
det̄ de c̄mine itīm̄ q̄ dign̄ possit
dici dominū ſp̄ualit̄ ho ſpitai. so-
h̄ tamē noīm̄ ill̄d̄ infaīe quā icur-
rit ap̄d̄ eū p̄petuo ēmanē. Ez. xx.
iiij. multo labore sudatū ē et nō

Matth.

exiuit de eo nimia rubigo eius.
Vel allega q̄ nūq̄ pōt aliquis opus pium vel meritorū facere quin satis inueniat q̄ opus illud delectēt mordere sicut in ista ap paruit q̄ dō minū ūgendo opus sanctissimū faciebat et tamē nō carebat detractorib⁹ dicētib⁹: vt qd̄ pdicio h̄. **V**el allega hoc q̄ detractor non pat̄ dñō vel aīco si aut pat̄ b̄ de istis q̄ detractor s̄b spē boni et colore et occasione v tutis sp̄ mit̄ aliorū bonis dero gare sicut pat̄ b̄ vbi isti sub spe cie elemosine faciēde deuocionī alteri⁹ detrahēbant. **V**el allega ista q̄ sp̄ ē ad rē magis nō eessa riā p̄mo et principaliter reurre dum. et negociū magis cogens faciendū primo et minus cogentib⁹ preferēdum. sicut b̄ dicit̄ q̄ pauperes sp̄ erāt cū discipulis ē mansut̄ xp̄c aut̄ cito erat recessu rus ab eis et iēdo cocludebat sibi p̄mo obseqū vntionis p̄beri debere cū elemosine paupm pos sent alias fieri et sine pīculo dif ferri. **H**ic habem⁹ q̄ cū xp̄c discipulos fugitiuos et eū dimissu os p̄diceret. petr⁹ audaci⁹ p̄eteris se iactauit secū in mortē a i carcerē iturū. se nūq̄ negaturū pmisit et tñ ipse pri⁹ dñm negauit et turpi⁹ deliquit p̄eteris. **A**lega ad h̄ q̄ vt sequenter illi q̄ magis se iactat̄ min⁹ reddūt et illi q̄ fortiores et cōstātores aīcos tpe pacis se asserūt tādez qn venit temptacio et tribulacio p̄mi

œdunt **Teneea.** Infirmior cam⁹ magis indulget latratib⁹. **V**el dic q̄ petr⁹ q̄ erat futur⁹ ecclie pastore et q̄ forcioz credebat̄ eē a lijs p̄t ex verbis ei⁹ apparet p̄ miss⁹ ē a deo cadere ad oñdēdū q̄ null⁹ d̄z de virtib⁹ suis p̄sumē. et ad oñdēdū q̄ platus d̄z cadē tib⁹ et deliquētib⁹ cōpati et ex p̄ p̄a fragilitate alioz fragilitatem cognoscere et sic nō nimis aspere corrigerē sed pocū adolere. **eccle siast.** **xxi.** Disce ex teipso q̄ sūt p̄ximi tui z̄c. **P**etr⁹ i attio p̄nai pis sacerdotū posit⁹ ad ignem se calefacēs cū mīstris ibidē ad vōcē acille xp̄m negauit auditō tñ gallo petrus respect⁹ a xp̄o pecatū suū recordatus ē et sic egred̄sus atrīū amare flēdo peituit. **I**ll̄d̄ allega quō isti q̄ sūt i curia et i atrij dñoy. et cū mīstris et officialib⁹ eorūdē sedent ad ignē auaricie i aliq̄b⁹ officijs cōstītuti faciliter mēdacia et piuria solēt i currere et ibi pl̄ q̄ alibi ad vocē acille. i. ad carnis suggestiōne vel ad pecunie delectaciōe solēt ḡuiora crīmia p̄petrare. **V**el dic q̄ dato q̄ bō ḡuissime delinqret fit tñ qñq; q̄ ip̄m domin⁹ oculo nīe ēspicit et gallū cātātē. i. aliquē p̄dicatore audit et ducit p̄nā foras. i. extra statū p̄cā exit et amare p̄lorās oq̄t̄ atq; gemit et sic reīā obtinet atq; acq̄rit. **V**l̄ dic q̄null⁹ ē ita petr⁹ qn vōcē acille. i. carnis suggestiōz d̄z formidare. et qn p̄ ip̄a; possit a

Matt.

statu salutis cadē et cōsentiendo
peccō dñm negāc. **J**udas oscu-
latus est ibesū et tamē ipse est q̄
prius tradidit ad mortē et torñ
tū. **S**ic vobodie mali saēdotes
q̄ deū in saēmēto cotidie osculā.
E sūt illi q̄ sibi āplius imīnicāt.
et q̄ ipsū osculādo. i. indigne re-
cipiēdo in manus imīcoꝝ suo-
rū. i. vidoꝝ q̄ habēt in corde tra-
dē dīmoscūt. **L**u. ii. **J**uda osculo
filiū hoīs tradis.

Dē p̄cio sanguīs xp̄i vē-
diti saēdotibꝫ restituto.
sūt ēptus aḡ figuli i se
pulturā pegrinorū qui achelde-
mach vobat. i. ager sanguīs
Sic vero p̄cio mortis xp̄i fuit ēp-
tus et acquisitus ager opulētissi-
mus padisi. In quo sc̄z pegrini.
.i. vi iusti q̄ se ēputat pegrinos
et aduenas sup terrā ibidē felici-
ter reponūt qui eciā locis ager
sanguīs pp̄e dicāt p eo q̄ san-
guīs xp̄i p̄cio ḡpat. Ager eciā
dicāt figuli p eo q̄ ipsū dedit et
vēdīdit factor mūdi. **G**en. xxvij
Odor agrī pleni. cui benedixit
dñs. **J**udas penitētia duct̄
de xp̄o iuste vēdito acquisitā le-
git restituisse. et de crīmīe suo di-
splicētia habuisse. **Q**d̄ ē cōtra
obstīatos usurarios. qui sine di-
splicētia et pnīa de mūdo vēdūt
et mībil de alieno oīo restituē vo-
lūt. **B**arriabas noēs in curia
pilati fuit liberatus. xp̄c vō ino-
cēs crucifix? **Q**d̄ qr̄ pilatus ad
vōē pp̄li fecit. iō excusatus eē cre-

didit. in cō signū manū suas la-
uit dices. **I**nnoēs sū a sanguīe
iusti b? **I**llō allega moāliter
et gēraliter q̄ in curia malorum
iudicū boni et innoētes marie
qñ sūt egēni et paupēs dēpnā
et mali vero et noēentes dū tñ di-
cāt barriabas qui interptat̄ fili-
us mīgrī qui erat vir nobilis et i
figmis. h̄ ē dāū dū tñ sint hoīes
nobiles et diuites et qui mīgrōs
babeāt dños vel p̄ntesatra ius-
ticiā absoluū. qr̄ isti sūt de qui-
bꝫ dicit̄ **P**sa. v. **V**e qui iustifica-
tis ipū. rē. **V**el dic cōtra mul-
tos fatuos. qui qñ faciūt aliqd̄
malū ad clamorē alioꝝ ēputat̄
se īmuēs dīcētes. **I**nnoēs ego
sū vos videritis. et tamē isti debe-
rēt adūtē illō exo. xxiij. **N**ō seq-
uis turbā rē. **M**oriente vero
dño velū tēpli in duas pte scis
sū ē. tra mota ē: petre scisse sūt.
sol obscuratus ē tēbre p vniuer-
sam terrā fōe sūt: mōūmēta plu-
rima apta sunt: et scōy corpora
surrecerūt. et in scāz citatē ibrlīn
intrauerūt. et multis apparuerūt
Sic vere in tpe mortis et pas-
siois xp̄i potissē i septiana scā
tra. i. pccōz terrē? d; p tōrē mo-
uetip̄s. **R**espicat trā rē. **P**etre. i.
corda quātūcūq̄ dura dñt p tō-
rē scindi. **H**ol. i. sp̄lēdōz et leticā
cordis debet p ḡpassiōnē obsec-
rari. **J**obe. tercio. **H**ol. dūtēt in
tēbras. **M**onumēta. i. corda im-
mūda cadaueribꝫ vīcōrū plēa
p confessionem debent aperīt.

Matth.

et sic corpora sanctorum. i. ipi penitentes sancti spiritualiter resurgent. ita per sanctam civitatem paradisi poterunt ingredi et ibi feliciter intraduci **Ad hebrei. iiiij. Festinamus** ingredi in illam requieem. Homo quidam diues ab arimathia nomine ioseph qui discipulus erat ibesu a pylato percisit corpus eius et accepto corpore in sindone munda involuit et in novo monumeto in quo nondum quisquam positus fuerat sepeliuit et grandem sarcinam ad hostium monumetum aduoluit. **Iste homo signat virum iustum** qui dicitur homo per rationem et discretionem dicitur diues per virtutem et meritorum possessionem: discipulus ibi per obedientiam et imitationem: ab arimathia quod iterum pstat vigilia per diligenciam et discussionem: nobilis per generam animi conditionem. decurio per decalogi impletionem. dictus ioseph. i. augmentum per continuam virtutum accumulationem **Generix.** Filius accrescens ioseph. Quia reueera talis corpus Christi in sacramento altaris digne recipit. et eum in sindone munda. i. in puritate conscientie ponit. et in monumento. i. in corde huili et deuoto ipsum sepelit et recordit. quandoque lapideum. i. pondus dum timoris adhibet virtute cuius ipius defensit melius et custodit. Cuilibet enim illud corpus recipienti dicitur **iij. regum Christum.** Custodi vitum istum quoniam si lapsus fuerit. erit ani-

ma tua per anima eius. **Vel dic quod** in hoc ioseph qui erat iustus recessit a pylato qui erat iudex peccatum ita per tursum crucifigatus dominum in seipso per via fuit factus per pylatus. **Nicobolomius** ipse potest ioseph qui erat iustus. i. cuilibet bono christiano per corpus Christi tradere sacramenta ecclesiastica ministrare et ipse ioseph. i. christianus licite potest ab ipso prius quia virtus sacramento non est a ministro sed a deo et ideo ministri mali non possunt sacramenti efficaciam in illo quod digne recipit vicariare **Mathei. viij.** Vos autem cum suis malis nostis bona data dare accepimus quibus fuerat commissum custodire corpus domini in sepulcro a facie angeli descendantis de celo cuius aspectus erat sicut fulgur et a facie terremotus quod tunc factus est ita fuerunt territi per quod mortui corruerunt quod propter dominum prodiderunt. quia ipsis sic perstratis Christus sepulcrum dimisit et ipsis ignorantibus abiit et resurrexit. **Vnde** ipsis testificati sunt per ipsis dormientibus Christus erat eis surreptus et de eorum custodia plongatus. **Illud** potest exponi quod illi qui in paschate corpus domini in corde suae in sepulcro custodiendum recipiunt quoniam valde male custodiunt qui immo ipsum per via perduunt. **Angelus** enim quod descendit de celo. i. dyabolus cuius aspectus per violacionem temptationis ardet et pertrahit

Marci.

sicut fulgur iuxta illud lu. x. Vi
debā satbanā de celo cadentē sic
fulgur Una cū terremotu tēpta
cionis ipsū p̄ peccātū p̄sternit.
ita q̄ in vicijs statī dormiūt atq;
cadūt. et sic thesauro quē custo-
dire debuerat spoliātur. et sepul-
chro sue conscientie a xp̄o quē
recepant euacuāt. **M**arci vltio
Surrexit nō ē bic. Ecce locū v
bi posuerit eū. **E**t si vis dilata
viā tuā quō multa genēa vicio-
rū vidēt̄ c̄ca sepulchry dormire.
a male dñm custodire. p̄o regū
xxvi. **V**iuit dñs quia filij mortis
estis vos qui nō custoditis xp̄m
dñi. **H**ic dicit̄ q̄ cū custodes
xp̄j resurrexisse et angelū descē-
disse testificarēt̄ p̄ncipes saēdo-
tū ipsos pecunia corrūpūt. a q̄
ipsū a discipulis suis furatiū dū
dormiebat diceret̄ pacta pecunia
a induxerit̄. **Q**ui accepta pecunia
sicut fuerat edicti fecerit et resur-
rexisse negauerit. **I**llud si vis
allega exēclariter quō pecunia
a auaricia facit veritatē dimittē
mēdaciū dicēt et articulos fidei a
liqāt̄ negare et ab illis q̄ qnqz
bō testificatus deuiae. **B**n igit̄
d̄ eccl̄ x. **P**ecunie obediūt oīa.
Explīat moralizāt̄ sup matheū
Ināpit moralizāt̄ sup marci.
Via qcqd̄ ē i mar-
co totū vt dīter p̄
dicat̄ in matheo. **J**
deo pauca que re-
manēt sup addā.
In tercio ea dicit̄ q̄ cū xp̄c qdā

die feruentissime p̄dicaēt vissū ē
discipulis suis q̄ būanā discre-
tionē exēdēt et iō accesserit vt e
ū tēret̄. dīebāt ei qz i furorē v̄-
sus erat. **S**cribe ecīā dīxerit qz be-
elēbub hēbat. et qz in principe
dēomorū dēones expellebat. **I**llud allega q̄ vi iusti q̄ feruēter
predicant et opa v̄tuosa p̄ cete-
ris agūt int̄n q̄ dēoma sīz dēo-
nū poñz de oblessis p̄cōribz su-
is doctrinis expellūt. **I**sti hodie
furiosi et sine sensu a viris caēli-
b̄ credūt̄. nichilqz proeūs va-
lere a mundamis hoib̄ reputā-
tur. qz quicqz hōdie mundana
contempnit et de salute sui et a
lioz meditat̄ fatuus et lunatic̄
extimat̄ sicut de ppbeta qui ad
mungēdū iehu venit dixerunt
aliq̄ q̄rto regū ix. **Q**uid ad te re-
mit sb̄ceptic̄ iste. **S**ic ecīā si q̄s
mirabilia opa a v̄tuosa facit sta-
ti mali h̄ p̄ ypochim et malā itē-
tionē factū assert̄ et h̄ maḡ beel-
zebub q̄ veritati dīne att̄buunt
Math. xi. **V**eit iobes mandu-
cās et bibens r̄c.

Ahabes cū fuissh du et
bomo surdus a mutus
vt imponeret fibi manū
apprebendens eum de turba se-
ossum misit digitos eius in au-
ticulos eius. et spuēs tetigit lin-
guā eius a suspicāt̄ i celū dīxit
Effeta qd̄ ē adapire. **E**t statī ap-
te sūt aures eius et solutum est
vinculum lingue eius. et loque-
batur recte. **S**ic reuera. cum

Martus

ad dominum cotidie veniat peccatores qui surdi et muti eē dicuntur pro eo q̄ illa que pertinet ad salutē suā nō p̄nt loq̄ seu dicere seu aliqua honesta et utilia p̄dicare. utilia sc̄i correctionem et bonam monitionem non possunt audire. nec ad aliquam bonam doctrinam cor suū applicare. **J**e vi. Incircūcise aures eoz: et nō possunt audire. Sed quandoq; xp̄s vel platus istos seorsū a tumulti negotiorū et hominum per contemptū separat donec saliua bone doctrine lingua taliū tangat. et sic ad r̄ē loquēdum. confitendum. laudandum. et gracias agendum ipsos auit et disponit. ipsos eidam digitis suis id est domis spiritus sc̄i vel digitis sue liberalis gracie vel distribucionis vel digitis sue passionis vel correctionis illoꝝ aures id est auditū et attentionem aperit. vinculū eorum lingue sc̄i verecūdiam ignorāciā obstinationem. insolēciam. ac impudiciaz resolut. ita q̄ diligenter loqui et r̄ē audire et attendere eos faciat. **V**nde de tali spūali medico potest dici qđ sequitur: Bene omia fecit: qz surdos fecit audire et mutos loqui. **M**atth. vi. Surdi audiūt et oīci vident.

O quodā demoiaco ducit ad ih̄m ut ab eo sanaret̄ dī b̄ q̄ p̄t eī dixit xp̄o Attuli ad te filiū meū habentem spiritū mutū ab infancia sua qui vbiacumq; apprehendit al-

lidit eū et spumat et stridet denti b̄ et arescit: sepe eciam eū ī ignem et aquam misit ut eū p̄deret. Et attuli eū ad discipulos tuos et eū sanare non potuerūt. **C**ristus igit̄ istū sanavit et spūm sursum et mutū id est qui mutitatē et surditatem ī eo causauerat effugavit. **I**ste demoiacus fīgt peccatore qui a discipulis sanitati non potuit ad significandū q̄ solus deus et non homo peccata dimittit. **L**uce. vii. Quis potest dimittere peccata nisi sol? de? **I**ste igit̄ quādoq; ab infancia a demonē obfideatur id ē demonū seruicio p̄ vicia subiugat̄ a quo et p̄ quē multis spūalib⁹ infirmatib⁹ occupatur. Et primo qui dem istū facit sursum inq̄tū non dignatur bonum audire: mutū inq̄tū non vult dicere: alisū in terra inquātū hoc solet p̄ avariciam ad bona mundi effūdere et ea concupiscere et amare. Et breuiter istū facit spumare p̄ luxuriā. stridere p̄ detractionē vel iracūdā: arescere p̄ iniudiā: **I**n aquā eciam ipsum picit per gule ingluuiem. et eum in ignē mittit p̄ malam cōcupiscēciam: et sic diuersimode mitit ipsum p̄ dere p̄ dampnacionis molestiā. Et breuiter quādo immund⁹ spiritus mente occupat p̄ peccatuꝝ ipsam solet diuersimode invadere et nunc p̄ vnu viciū nūc p̄ aliud infestare. ita q̄ quandoq; est ita obstinatus et mal⁹ q̄ discipuli